

Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Vleteren - Woestenstraat

Titel

Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Vleteren - Woestenstraat

Auteurs

David Demoen & Nick Krekelbergh

Opdrachtgever

Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

Projectnummer

2014-121

Plaats en datum

Gent, november 2014

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport nr. 116

ISSN 2033-6898

Inhoud

1	Inleiding.....	1
1.1	Woord vooraf	1
1.2	Aanleiding van het onderzoek	1
1.3	Het onderzoeksgebied: aard en ligging van het terrein.....	2
2	Bureauonderzoek.....	4
2.1	Geografische en bodemkundige situering.....	4
2.1.1	Geografische en landschappelijke situering.....	4
2.1.2	Bodemkundige situering	5
2.1.3	Geologische situering	6
2.2	Archeologische en historische situering.....	10
2.2.1	Historische gegevens van de regio	10
2.2.2	Cartografische gegevens.....	11
2.2.3	Archeologische gegevens	14
2.3	Verwachtingen.....	18
3	Methodologie	20
3.1	Methodologie van het veldwerk.....	20
3.2	Strategie voor de uitwerking.....	22
3.3	Bodem / Stratigrafie van de onderzoekslocatie.....	24
4	Sporen en structuren	28
4.1	Greppelsystemen	28
4.2	Woonstructuren	41
4.3	Funeraire sporen: brandrestengraf en urnenbijzettingen	46
4.4	Kuilen en waterkuilen	52
4.5	Recente sporen, sporen van landbewerking en verstoringen	55
5	Analyse en interpretatie	58
6	Besluit	60
6.1	Beantwoording onderzoeksvragen.....	60
6.2	Advies	64
7	Bibliografie	66
8	Lijst met figuren.....	68

9	Bijlagen	70
9.1	Lijsten	70
9.1.1	Fotolijst	70
9.1.2	Sporenlijst	70
9.1.3	Vondstenlijst	70
9.2	Kaartmateriaal	70
9.2.1	Algemeen sporenplan	70
9.2.2	Advieskaart	70
9.3	Cd-rom	70

Technische fiche

Naam site: Vleteren - Woestenstraat

Ligging: Woestenstraat

Gemeente: Vleteren

Deelgemeente: Oostvleteren

Provincie: West-Vlaanderen

Topografische kaart:

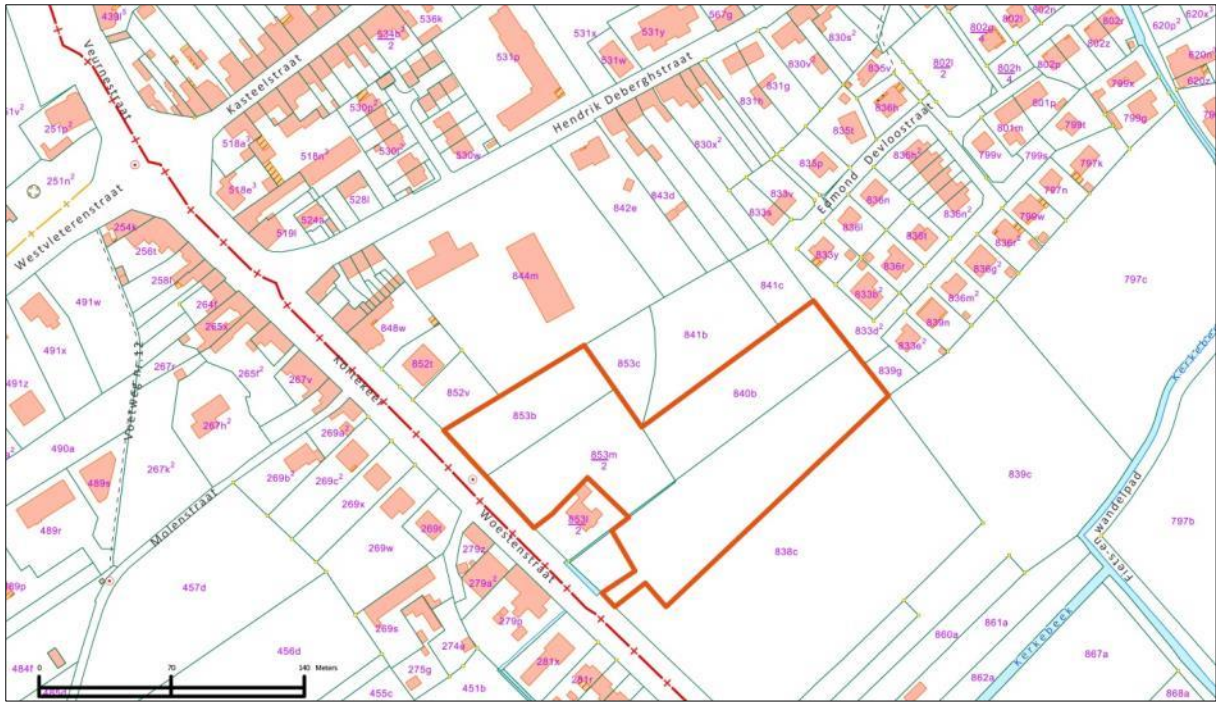

Figuur 1: Topografische kaart met aanduiding plangebied¹

Kadaster: Afdeling 1, Sectie A

Percelen: 840B, 853B & 853/2M, 838C (deels)

¹ Topomapviewer 2014.

Figuur 2: Kadasterkaart met aanduiding plangebied²

Coördinaten:	X: 35639.400 (noord)
	Y: 181345.000
	X: 35681.340 (oost)
	Y: 181291.981
	X: 35538.723 (zuid)
	Y: 181175.141
	X: 35440.252 (west)
	Y: 181274.889
Onderzoek:	Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Projectcode BAAC:	2014-121
Opdrachtgever:	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen Afdeling Projectrealisatie Koloniënstraat 40 1000 Brussel
Uitvoerder:	BAAC Vlaanderen bvba
Vergunningsnummer:	2014/298

² Cadgis 2014.

Naam vergunningshouder:	David Demoen
Projectleiding:	David Demoen
Terreinwerk:	David Demoen, Robrecht Vanoverbeke, Nick Krekelbergh
Verwerking:	David Demoen, Nick Krekelbergh
Trajectbegeleiding:	Jessica Vandevelde (Agentschap Onroerend Erfgoed, provincie West-Vlaanderen)
Wetenschappelijke begeleiding:	Jan Decorte (Archeo 7)
Bewaarplaats archief:	BAAC Vlaanderen bvba
Grootte projectgebied:	ca. 1.8 ha
Grootte onderzochte oppervlakte:	ca. 2022 m ²
Reden van de ingreep:	Realisatie van een nieuwe verkaveling en wegenis.
Bijzondere voorwaarden:	Opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed
Archeologische verwachting:	Gezien de ligging van Oostvleteren, vermoedelijk ter hoogte van een kruispunt van Romeinse handelswegen, heeft elk terrein in de gemeente een vrij groot archeologisch potentieel. Dit werd bevestigd tijdens recente onderzoek in de directe omgeving van het plangebied, waarbij verschillende archeologische waarden uit de bronstijd tot Romeinse periode werden aangetroffen. Het archeologisch potentieel van het plangebied werd bijgevolg reeds voor het onderzoek erg hoog ingeschat.
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Kunnen de sporen gelinkt worden aan de nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Resultaten:

Woonerven uit ijzertijd tot vroeg Romeinse periode, laat middeleeuwse grachten of bewoning, funeraire zone uit late ijzertijd tot Romeinse periode.

1 Inleiding

1.1 Woord vooraf

Het u voorliggende rapport is een eindverslag van de onderzoeksresultaten van de archeologische prospectie te Vleteren - Woestenstraat. Binnen dit rapport ligt de nadruk zowel op een historische en geologische situering van het onderzoekterrein, als op de beschrijving en interpretatie van de aangetroffen sporen en structuren. Dit dient te leiden tot een evaluatie van het archeologisch potentieel van het onderzochte terrein.

Aan het einde van dit rapport wordt een beargumenteerd advies voor een mogelijk vervolgonderzoek geformuleerd, gebaseerd op de onderzoeksresultaten en hun archeologische waarde en potentieel.

1.2 Aanleiding van het onderzoek

Naar aanleiding van de aanleg van een nieuwe verkaveling en wegenis op het terrein gelegen aan de Woestenstraat te Vleteren heeft BAAC Vlaanderen bvba in opdracht van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse Regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de verkaveling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Aangezien behoud *in situ* niet mogelijk was, is gekozen voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Deze prospectie moet resulteren in een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

Figuur 3: ligging van de sleuven op de inplantingskaart van de werkzaamheden.

1.3 **Het onderzoeksgebied: aard en ligging van het terrein**

Het projectgebied was gelegen te Vleteren, deelgemeente Oostvleteren, in de provincie West-Vlaanderen. Het gebied werd in het zuidwesten begrensd door de Woestenstraat, in het noordwesten door enkele woonkavels en een bos, in het noordoosten door een woonwijk en in het noordoosten en zuidoosten door akkerland. Het terrein werd tot kort voor het onderzoek gebruikt als landbouwgrond: het westelijke deel van het terrein werd gebruikt als weiland voor runderen, het oostelijke deel als akkerland. Op het westelijke deel van het terrein bevond zich een grote drenkpoel (ca. 300 m²). Beide delen van het terrein werden van elkaar gescheiden door een gedeeltelijk gedempte perceelsgreppel.

Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op een orthofoto³

Het reliëf van het onderzoeksterrein helde globaal af in zuidwestelijke richting: in het noordoosten bevond het maaiveld zich op 8.15 m TAW, om in het zuidoosten af te nemen tot 7.74 m TAW. In het uiterste zuiden bevond het maaiveld zich op 7.49 m TAW.

³ Geopunt 2014.

2 Bureauonderzoek

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie en archeologie met betrekking tot de onderzoekslocatie en van de directe en ruimere omgeving. Dit vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

2.1 Geografische en bodemkundige situering

2.1.1 Geografische en landschappelijke situering

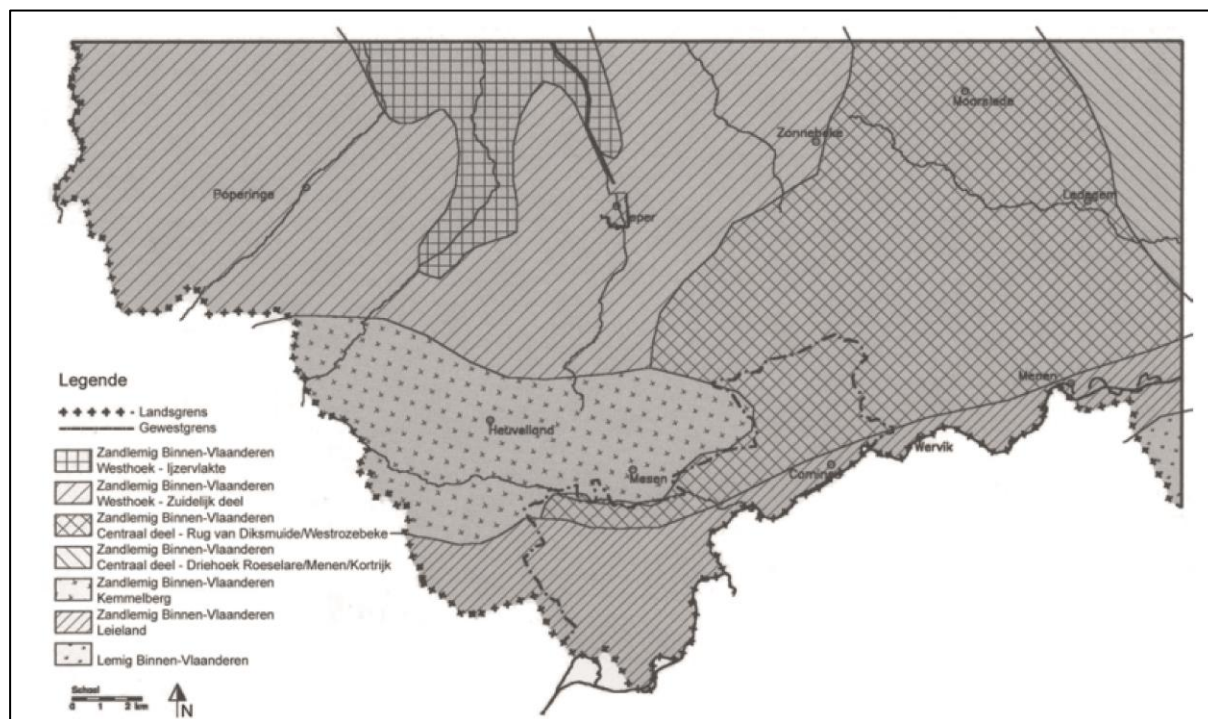
Landschappelijk was het plangebied gelegen in de Westhoek-IJzervlakte, die onderdeel uitmaakt van Zandlemig Binnen-Vlaanderen. Deze streek omvat in essentie de vallei van de Grote Kemmelbeek ten noorden van Reningelst en de valleien van de Poperingevaart en de Ieperlee ten noorden van Poperinge en Ieper. Zandlemig Binnen-Vlaanderen vormt traditioneel de overgangszone tussen het meer noordelijk gelegen Zandig Vlaanderen en de Leemstreek. Een tiental kilometer ten zuiden van het plangebied, ter hoogte van heuvelrug in Heuvelland, ligt de scheidingslijn tussen de Zandleemstreek en de Leemstreek.⁴ Net ten oosten van het plangebied, ter hoogte van Lo en Langemark, vertoonde het landschap, onder andere onder invloed van een doorbraakgeul van de IJzer, de typische 'inversie van het reliëf'. Dit proces is te verklaren door het verschil in compactie tussen zand-, klei- en veenafzettingen. Zo kwamen (Laat-) Holocene zandige afzettingen in getijdengeulen na verloop van tijd hoger te liggen dan de klei- en veenafzettingen.⁵

De waterhuishouding in de omgeving van het plangebied werd beheerst door enkele kleinere riviertjes en beken, zoals de Ieperlee en de Vleterbeek, die allen tot het bekken van de IJzer behoren. Deze waterlopen stromen typisch in noordelijke richting en monden uit in de IJzer. De waterhuishouding werd ook door de mens aangepast, zoals het voor de hydrografie van de regio erg belangrijke kanaal tussen Ieper en de IJzer.⁶

⁴ Matthijs 2002, 5-6.

⁵ Bogemans ea 2006, 3-5.

⁶ Matthijs 2002, 5.

Figuur 5: Traditionele landschappen in Zuid-West-Vlaanderen.⁷

2.1.2 Bodemkundige situering

De onmiddellijke omgeving van het onderzoeksterrein wordt op de bodemkaart van Vlaanderen weergegeven als matig droge zandleembodem met textuur B-horizont (Lcaz). Centraal over het terrein loopt echter ook een strook matig natte of gleyige zandleembodem zonder uitgesproken profielontwikkeling (Ldp).

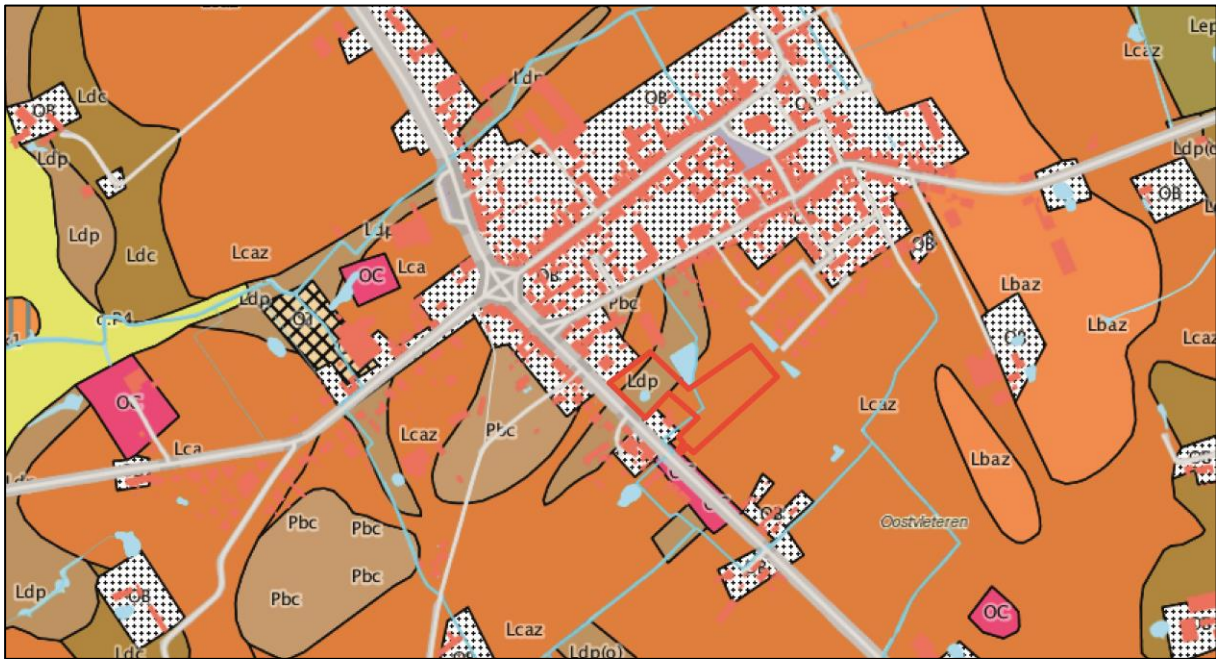
De Lcaz-bodems worden gekenmerkt door roestverschijnselen die aanvatten tussen 0.80 en 1.20 m onder het maaiveld. De waterhuishouding van deze bodems kan in de winter soms te droog zijn, maar kent in de zomer geen verdrogingsverschijnselen. De bodems zijn uitermate geschikt voor de teelt van meereisende gewassen, zoals tarwe en suikerbieten, zeker na aangepast bemesting. De vochtige varianten zijn uitermate geschikt voor weiland. De weinige uitgestrekte bossen op deze bodems bevinden zich veelal op tertiaire ontsluitingen of natte depressies.⁸

De waterhuishouding van Ldp-bodem is meer problematisch: in de winter zijn deze bodems te nat voor de teelt van gewassen, waarna ze tot diep in de lente vochtig blijven. Een onderliggend kleisubstraat bemoeilijkt de drainage van de bodem verder. De gronden zijn bijgevolg enkel na drainage geschikt als akkerland, maar zijn steeds uitstekende weilanden.⁹ Niet toevallig werd het plangebied voor het onderzoek, ter hoogte van de opduiking van de Ldp-bodem, als weiland voor runderen gebruikt.

⁷ Matthijs 2002, 5, Fig.4; Antrop 1987.

⁸ Van Ranst ea., 163; Verheye ea. 2007, 170-171.

⁹ Van Ranst ea., 164-165.

Figuur 6: het onderzoeksgebied (rood) weergegeven op de bodemkaart van Vlaanderen¹⁰.

2.1.3 Geologische situering

De tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit een overgang tussen het Lid van Aalbeke en het Lid van Kortemark. Het lid van Aalbeke, onderdeel van de Formatie van Kortrijk, wordt gekenmerkt door homogene, mariene afzettingen, die overwegend uit zeer fijne, siltige, blauwe klei bestaan. Deze afzettingen typeren zich ook de afwezigheid van een zandfractie. Deze kleien werden afgezet tijdens een beperkte en discontinue transgressieve fase tijdens het Vroege en Midden Ypresiaan¹¹. In het noorden van West-Vlaanderen zijn deze afzettingen tot 125 m dik, maar neemt sterk af in dikte naar het zuiden en oosten toe.¹²

Op het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied bestond de tertiaire ondergrond uit het Lid van Kortemark, onderdeel van de Formatie van Tielt. Deze mariene eenheid bestaat uit een zeer fijn zandige, grove silt, die overgaat in zeer fijn zand. De afzettingen zijn vaak meer dan 50 m dik, al nemen ze naar het oosten en zuiden sterk af in dikte en dateert uit het Midden tot Laet Ypresiaan¹³.

Aangezien het Lid van Kortemark ter hoogte van het plangebied erg kleihoudend is, blijkt het onderscheid met het Lid van Aalbeke erg moeilijk vast te stellen. De grens tussen beide afzettingen

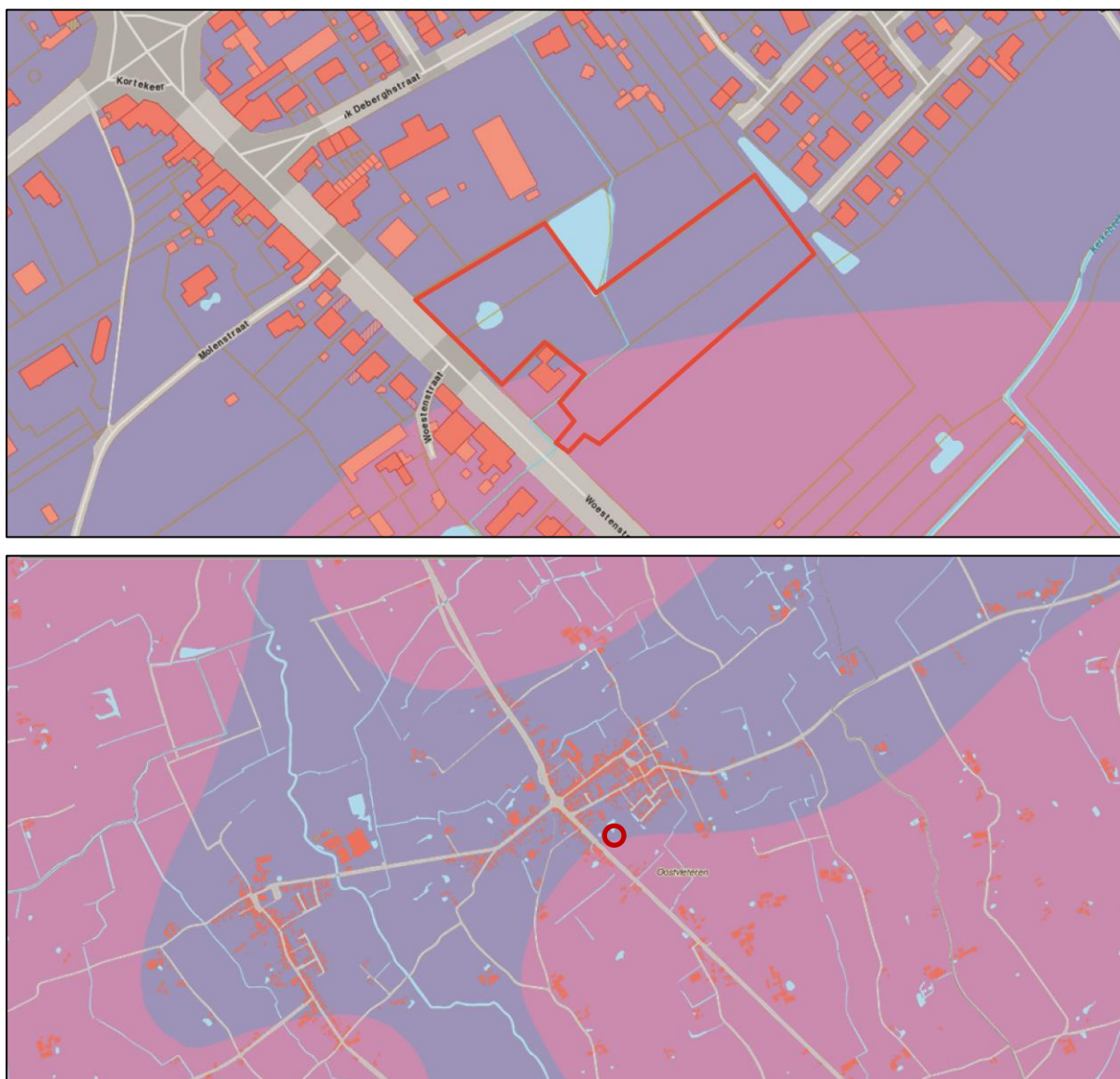
¹⁰ Bodemverkenner DOV 2014.

¹¹ 56 – 47.8 Ma.

¹² Laga ea. 2001, 140; De Geyter 2001, 31-33.

¹³ 56 – 47.8 Ma.

werd dan ook vooral opgesteld op basis van geofysische gegevens en de isohypsen van de basis van Formatie van Tielt. Op grond van lithologie alleen is het onderscheid erg moeilijk te maken.¹⁴

Figuur 7: weergave van het plangebied op de tertiaire geologische kaart (boven: detail).¹⁵ In het paars wordt het Lid van Aalbeke weergegeven, in het roze het Lid van Kortemark.

Bovenop het tertiair substraat bevindt zich ter hoogte van het onderzoeksterrein een afzetting van fijnzandige tot silteuze fluviatiele afzettingen. Deze afzettingen ontstonden tijdens het beneden tot midden Weichseliaan in het IJzerbekken en variëren in dikte tussen 0.5 m tot meer dan 10 m. De volledige sequentie bestaat uit drie subeenheden: aan de basis bevindt zich een opeenstapeling van kleibrokken van het tertiair substraat, daarboven bevindt zich de in dikte belangrijkste subeenheid

¹⁴ Laga ea. 2001, 140; De Geyter 2002, 24-26.

¹⁵ Bodemverkenner 2014.

gestratificeerd klastisch materiaal, variërend van fijn zand tot klei en bovenaan bevindt zich een subeenheid kleiig silt tot silteuze klei, dat soms zandig is. Deze opeenvolging van drie subeenheden wordt echter niet overal in de afzetting waargenomen.¹⁶

De afzettingen vertonen een opvallende afname in energie naar boven toe. Zo bestaat de subeenheid aan de basis van de afzetting uit geulafzettingen, terwijl de bovenste afzettingen overstromingsafzettingen vertegenwoordigen. De middelste subeenheid werd dan weer afgezet in een ondiep fluviaal systeem, waarin meestal enkel fijn materiaal getransporteerd werd.¹⁷ Aangezien de afzettingen in het IJzerbekken sterk verschillen van de overige fluviale Weichseliaan afzettingen in de Vlaamse Vallei, wordt recent een nieuwe stratigrafische benaming voorgesteld. Men benoemt de afzettingen dan ook als de Formatie van Kaaskerke.¹⁸

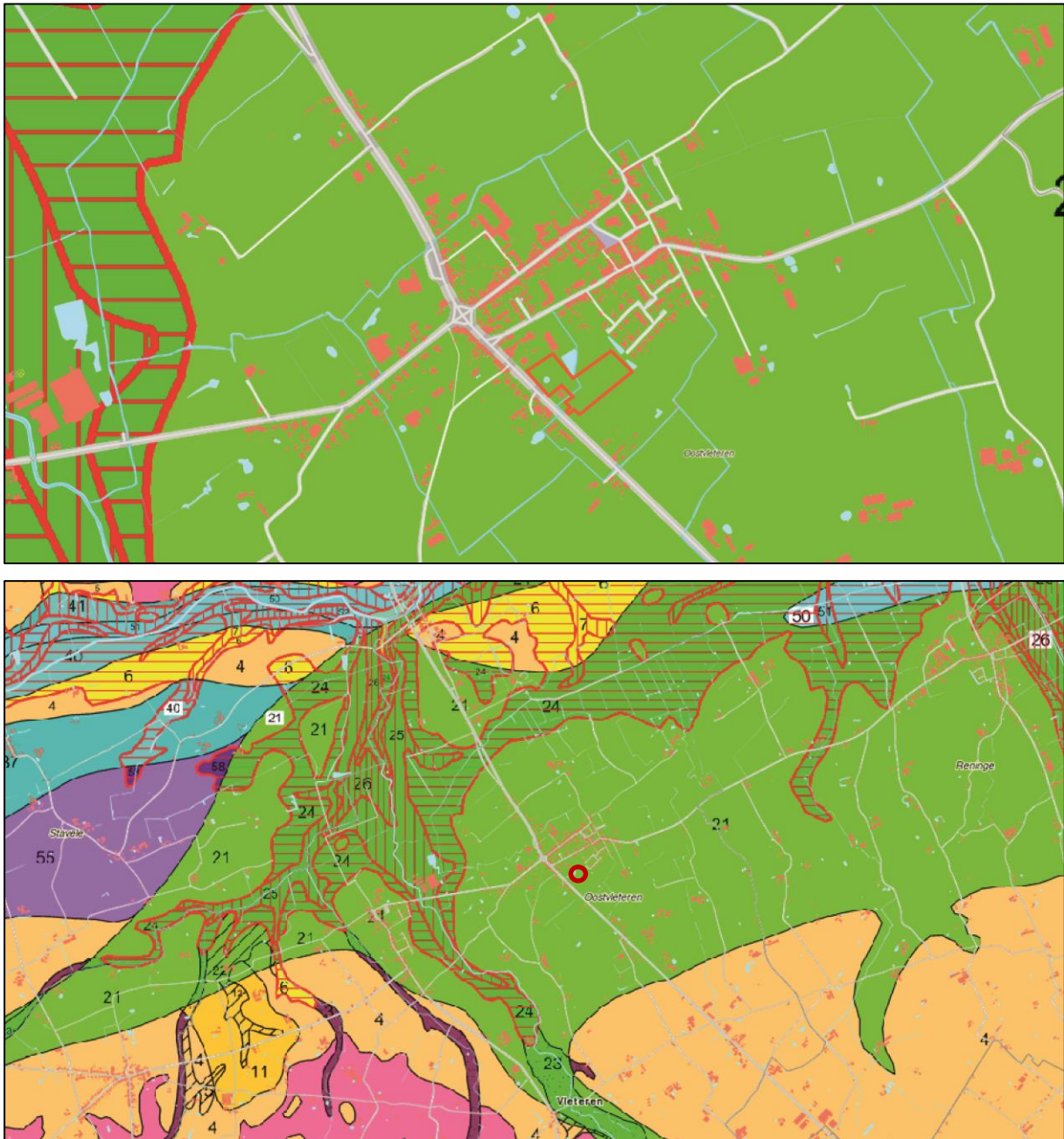
Deze afzettingen worden afgedekt door zandige tot zandlemige eolische afzettingen uit het Weichseliaan. Men spreekt in deze ook over de Formatie van Gent. De dikte van het pakket schommelt rond de 2 m. De afzettingen kennen vaak een tweedelige opbouw, met bovenaan steeds een homogeen pakket, dat echter wel kan variëren in textuur naargelang de lokalisatie. Dit homogeen pakket bestaat in het algemeen uit zandige tot silteuze subpakketten. Daaronder bevindt zich een alternerend complex, een gelaagd geheel van leem- en zandlagen met duidelijk te onderscheiden, subhorizontale, onregelmatige laagvlakken. De leemlagen zijn intern gestratificeerd met onder andere kleiige laagjes en zandlaminae. In deze wordt ook vaak over niveo-eolische afzettingen gesproken.¹⁹

¹⁶ Bogemans ea. 2006, 12-13.

¹⁷ Bogemans ea. 2006, 13.

¹⁸ Bogemans ea. 2006, 13.

¹⁹ Bogemans ea. 2006, 14.

Figuur 8: het onderzoeksgebied (rode stip) weergegeven op de quartairgeologische kaart.²⁰ In het groen worden de Weichseliaanse fluviatiele en eolische afzettingen weergegeven. De beide afzettingen net ten zuiden van het plangebied bestaan echter enkel uit eolische afzettingen zonder de onderliggende fluviatiele afzettingen.

²⁰ Bodemverkenner DOV 2014.

2.2 Archeologische en historische situering

Binnen dit kader wordt eerst een kort historisch overzicht gegeven van het onderzoeksgebied. Daarna worden de reeds gekende archeologische waarden uit de nabije omgeving besproken.

2.2.1 Historische gegevens van de regio

Over de vroegste geschiedenis van Oostvleteren is slecht weinig informatie. Etymologisch zou de naam afkomstig zijn van het Voorgermaans *Platrina*, een afleiding van het Indo-Europees *pelat*, hetgeen zou verwijzen naar de stam *apel-*, die glanzen betekend. Het suffix *-ina* wijst in het algemeen naar water. Deze verwijst waarschijnlijk naar de oude naam van de Vleeterbeek. Uit deze waternaam werd de nederzettingsnaam *Platrinion* gevormd.²¹

De eerste historische vermeldingen dateren uit de volle middeleeuwen, wanneer de plaatsnamen *Fletrinium* (806) en *Fleterna* (875 & 1114) en *Oestfleternes* (1162) in de bronnen opduiken. Het is echter reeds in 1076 dat de plaats Vleteren, onder het gezag van Robrecht de Fries, gesplitst wordt in twee parochies, Oostvleteren en Westvleteren. Beide parochies bleven echter onderworpen aan het feodaal hof van Hofland en stonden fiscaal en administratief onder de bevoegdheid van de kasselrij Veurne, onderdeel van de Zuidvierschaar.²²

Binnen Oostvleteren lagen tijdens de late middeleeuwen twee heerlijkheden: Vleterna, dat vanaf 1365 onder het gezag van Willem van Nevele viel en het feodaal domein Ten Broucke, deel van de bezittingen van de familie van Haveskerke. Beide gebieden werden later door Lodewijk van Haveskerke, grootbaljuw van Brugge en het Vrije, verenigd en ondergebracht in één grafelijk hof dat onder controle stond van het kasteel van Veurne. Het grondgebied van Oostvleteren veranderde tijdens de 16e en 17e eeuw nog regelmatig van eigenaar, om aan het eind van de 17e eeuw te worden ontheven uit de status van feodaal bezit na de dood van Maximiliaan de Heeren.²³

Het grootste deel van monumentale architectuur in Oostvleteren dateert uit de laatgotische periode tot de 16^e eeuw. In deze kan men onder andere verwijzen naar de hallenkerk van Sint-Amatus uit de 15^e eeuw, de augustijnerabdij Eversham in het gehucht Elzendamme en het kasteel Ten Toren, gebouwd aan het einde van de 16^e eeuw. Bijna al deze monumenten werden echter tijdens de eerste wereldoorlog verwoest of zwaar beschadigd. Enkele gebouwen, zoals de Sint-Amatuskerk, werden na de oorlog opnieuw opgebouwd.²⁴

Tijdens de eerste wereldoorlog lag Oostvleteren ongeveer een 10-tal kilometer ten westen van de frontlinie, aan het noordelijke eind van het Ieperfront. Ondanks het dorp geen deel uitmaakte van de frontlinie, werd het wel versterkt in het kader van de derde ondersteuningslinie. Naast de reeds vermelde schade aan de bebouwing in de dorpskern, had de nabijheid van het front ook een desastreuze impact op de inrichting van de landschap rondom de dorpskern. De rurale omgeving

²¹ Debrabandere ea. 2010, 192.

²² Hasquin ea. 1980, 814 & Debrabandere ea. 2010, 192.

²³ Hasquin ea. 1980, 814-815.

²⁴ Hasquin ea. 1980, 815.

werd immer vrijwel volledig vernietigd. Een deel van de militaire installaties in en rond Oostvleteren, zoals een betonnen onderdeel van een ondergrondse schuilplaats²⁵ en een ondergrondse bunker²⁶, zijn nog steeds bewaard.²⁷

De economie van Oostvleteren was door de eeuwen heen, tot het eind van vorige eeuw, vooral gebaseerd op de landbouw. Industriële of ambachtelijke activiteiten of handel speelde steeds een bijzonder marginale rol binnen het levensonderhoud van de modale inwoner van het dorp. Vanaf de volle middeleeuwen werd bijgevolg een groot deel van het grondgebied van de gemeente erg extensief bewoond door rurale kerngemeenschappen die vrijwel het gehele areaal van Oostvleteren in cultuur brachten.²⁸

2.2.2 Cartografische gegevens

Aan de hand van cartografische bronnen, die teruggaan tot het einde van de 18^e eeuw, kan men een reconstructie maken van het perceelsgebruik van het onderzoeksterrein. Niet enkele het verloop van perceelsgrenzen in de Nieuwe en Nieuwste tijden wordt duidelijk, ook meer structurele bebouwing op het terrein wordt op deze kaarten weergegeven.

De oudste kaart die geraadpleegd werd is de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden* of de *Ferrariskaart* uit het einde van de 18^e eeuw (1771-1778). Op deze kaart worden alle toen bestaande perceelsgreppels, structurele bebouwing en opvallende landschapselementen weergegeven.

Binnen het plangebied wordt echter geen structurele bebouwing weergegeven. Ter hoogte van het plangebied bevonden zich blijkbaar enkel velden, die gezien hun beplanting als akkerland en weiland geïnterpreteerd kunnen worden. Het noordelijke deel van het terrein werd als akkerland gebruikt, het zuidelijke vermoedelijk als weiland. De percelering van dit areaal verliep algemeen volgens oost-westelijke oriëntatie. In het westelijke deel van het terrein wordt een perceelsgracht weergegeven. Ten westen van deze gracht maakte het terrein, gezien de weergegeven begroeiing, mogelijk deel uit van een minder structureel geëxploiteerd perceel.

²⁵ Inventaris Onroerend Erfgoed 2014a.

²⁶ Inventaris Onroerend Erfgoed 2014b.

²⁷ Demey 2013, 11.

²⁸ Hasquin 1980, 815.

Figuur 9: aanduiding van het plangebied op de Ferrariskaart (1771-1778).²⁹

Een tweede kaart was de Vandermaelenkaart, uit het midden van de 19^e eeuw (1846-1854). Deze geeft in eerste plaats de perceesindeling en landgebruik van het terrein weer. Opnieuw valt op dat dit niet bebouwd was en voor het grootste deel als landbouwgrond gebruikt werd. Ook hier valt op dat het uiterste westelijke deel van het terrein vermoedelijk niet intensief geëxploiteerd werd.

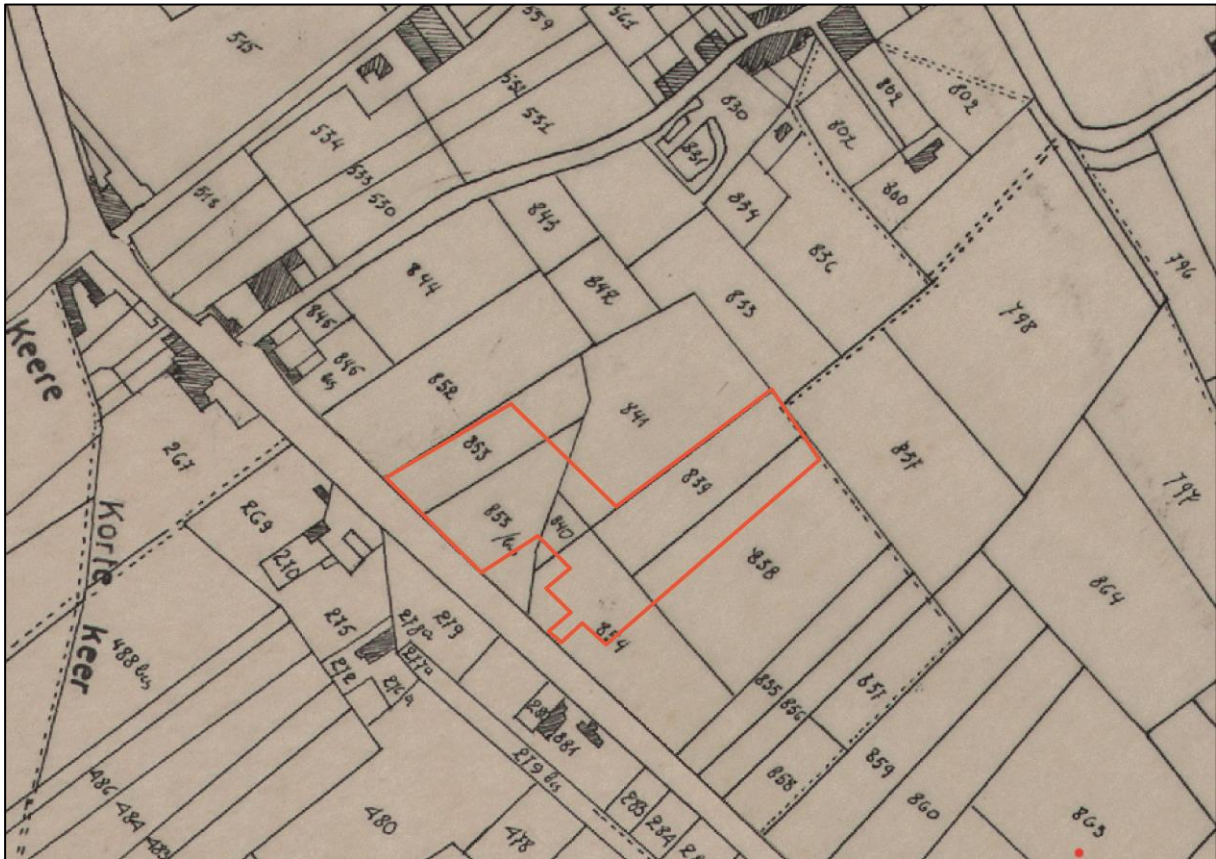
²⁹ Geopunt 2014.

Figuur 10: aanduiding van het plangebied op de Vandermaelenkaart (1846-1854).³⁰

Tijdens de tweede helft van de 19^e eeuw werd de *Popkaart* opgesteld (1842-1879). Deze werd in eerste plaats gebruikt om perceelsgrenzen op aan te duiden. Opvallend is dat de algemene oriëntatie van de percelering wijzigde en vanaf toen een noordoost-zuidwestelijke richting kende. Deze nieuwe percelering werd in het landschap afgebakend door enkele perceelsgreppels. Verder valt opnieuw op dat ook aan het einde van de 19^e eeuw het terrein niet bebouwd was.

³⁰ Geopunt 2014.

Figuur 11: aanduiding van het plangebied op de Popkaart (1842-1879).³¹

2.2.3 Archeologische gegevens

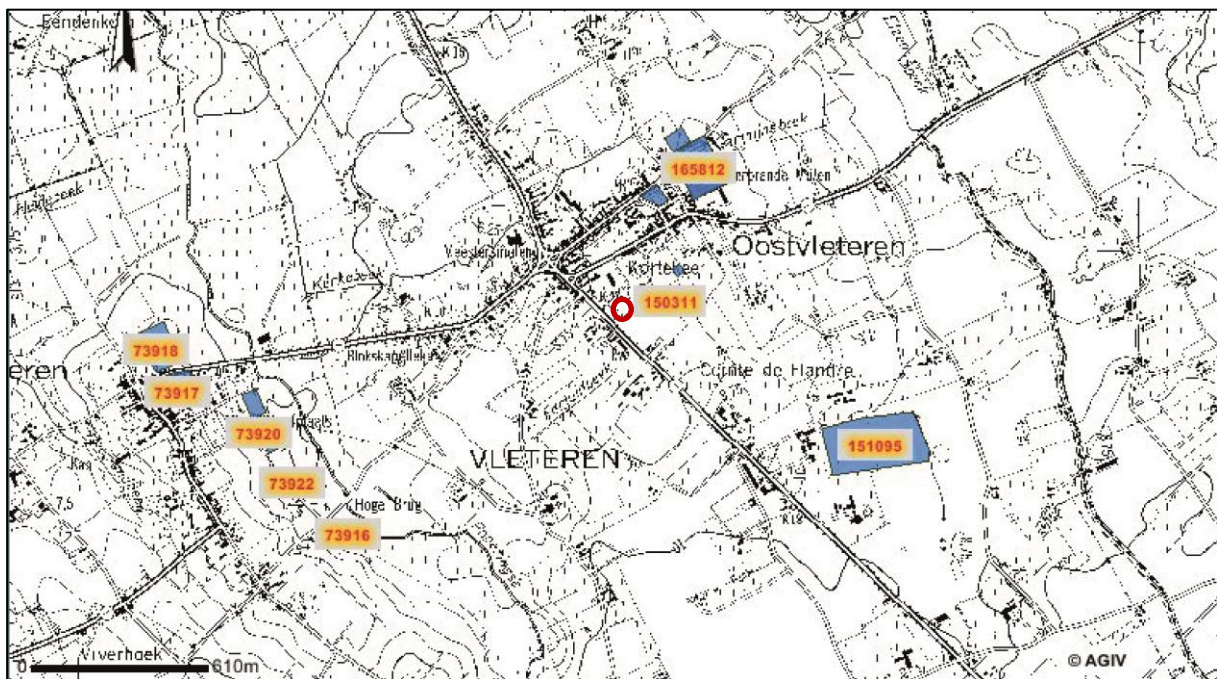
Een belangrijk instrument om een inschatting te maken van het archeologisch potentieel van een terrein en zijn omgeving is de *Centraal Archeologische Inventaris*. In deze inventaris worden immers alle gekende archeologische waarden weergegeven en kort beschreven. De CAI vormt dan ook steeds de basis van een onderzoek van het gekende archeologische potentieel van een terrein.

In een straal van ongeveer drie kilometer rondom de het onderzoeksterrein werden volgende waarden in de CAI opgenomen:

- 151095: Oostvleteren Keiweg: zwaar verstoorde resten van Romeinse brandrestengraven.
- 150311: in situ bewaarde bunker uit WOI, net ten noordoosten van het onderzoeksterrein.
- 73916: Mahieuhoeve. Hoeve met walgracht, ontdekt aan de hand van cartografische bronnen uit 1850.

³¹ Geopunt 2014.

- 73917: onbepaalde hoeve met walgracht, ontdekt aan de hand van cartografische bronnen uit 1850.
- 73918: onbepaalde hoeve met walgracht, ontdekt aan de hand van cartografische bronnen uit 1850.
- 73920: onbepaalde hoeve met walgracht, ontdekt aan de hand van cartografische bronnen uit 1850.
- 73922: onbepaalde hoeve met walgracht, ontdekt aan de hand van cartografische bronnen uit 1850.

Figuur 12: weergave van het plangebied op de CAI.³²

Recent werden in de directe omgeving van het plangebied twee grote vlakdekkende archeologische onderzoeken uitgevoerd, namelijk Oostvleteren – Kasteelweg-Nieuwe begraafplaats³³ en Oostvleteren – Veurnestraat³⁴. De eerste site (CAI 165812) bevond zich een honderdtal meter ten noorden van het plangebied. Op deze site werden sporen aangetroffen die dateerden tussen het Neolithicum en de Romeinse tijd. De meest interessante sporen dateerden uit de late ijzertijd en vroeg Romeinse periode, toen er zich een uitgebreid grafveld en extensieve bewoning ter hoogte van de site bevonden. Het grafveld werd gekenmerkt door meerdere brandrestengraven en enkele urnenbijzettingen. Ook opvallend waren de grote vierkante grafmonumenten. De extensieve bewoning liet zich optekenen onder de vorm van een waterkuil en twee graanschuurtjes³⁵.

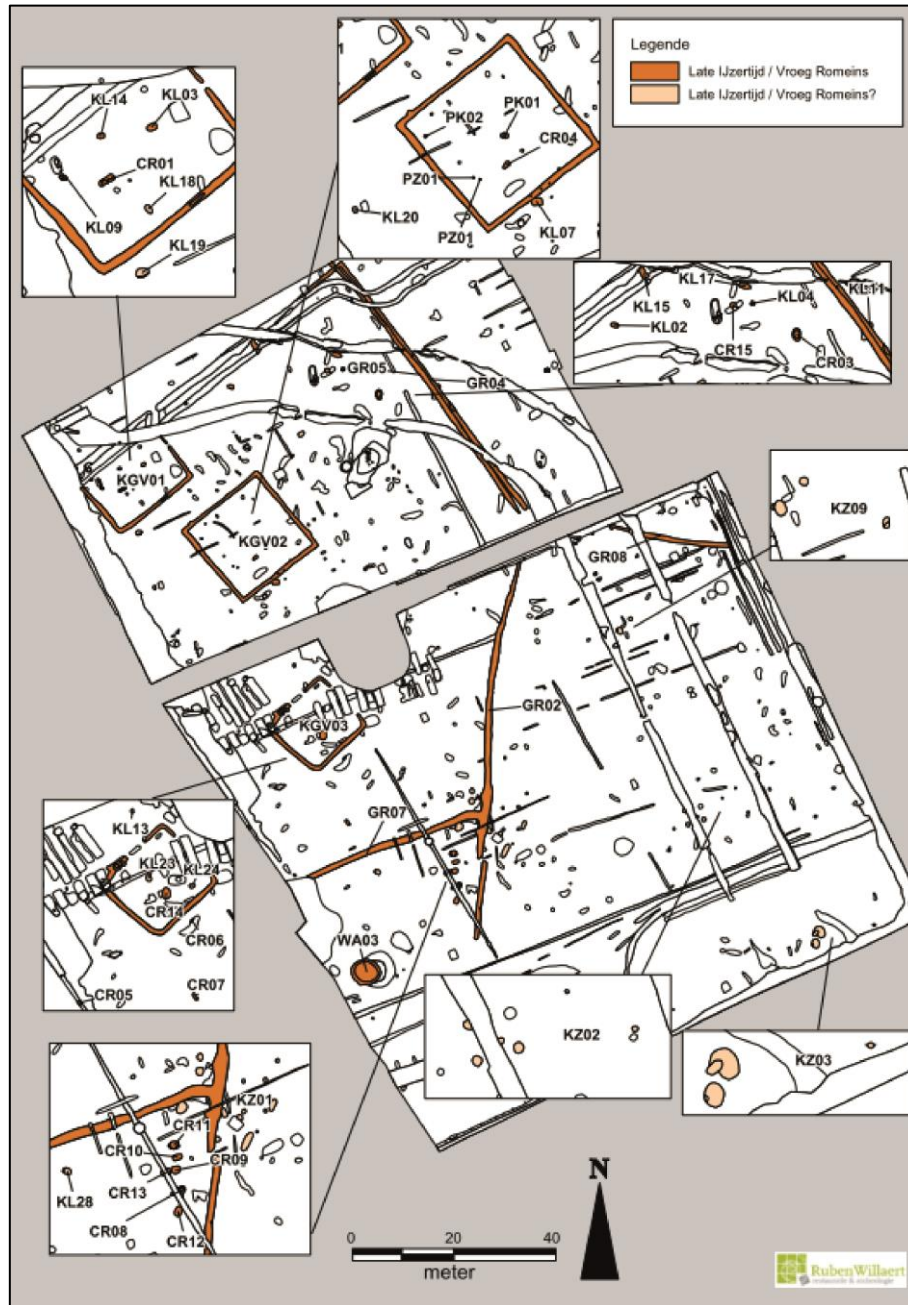
³² CAI 2014.

³³ Demey 2013.

³⁴ Group Monument 2014.

³⁵ Demey 2013, 108-109.

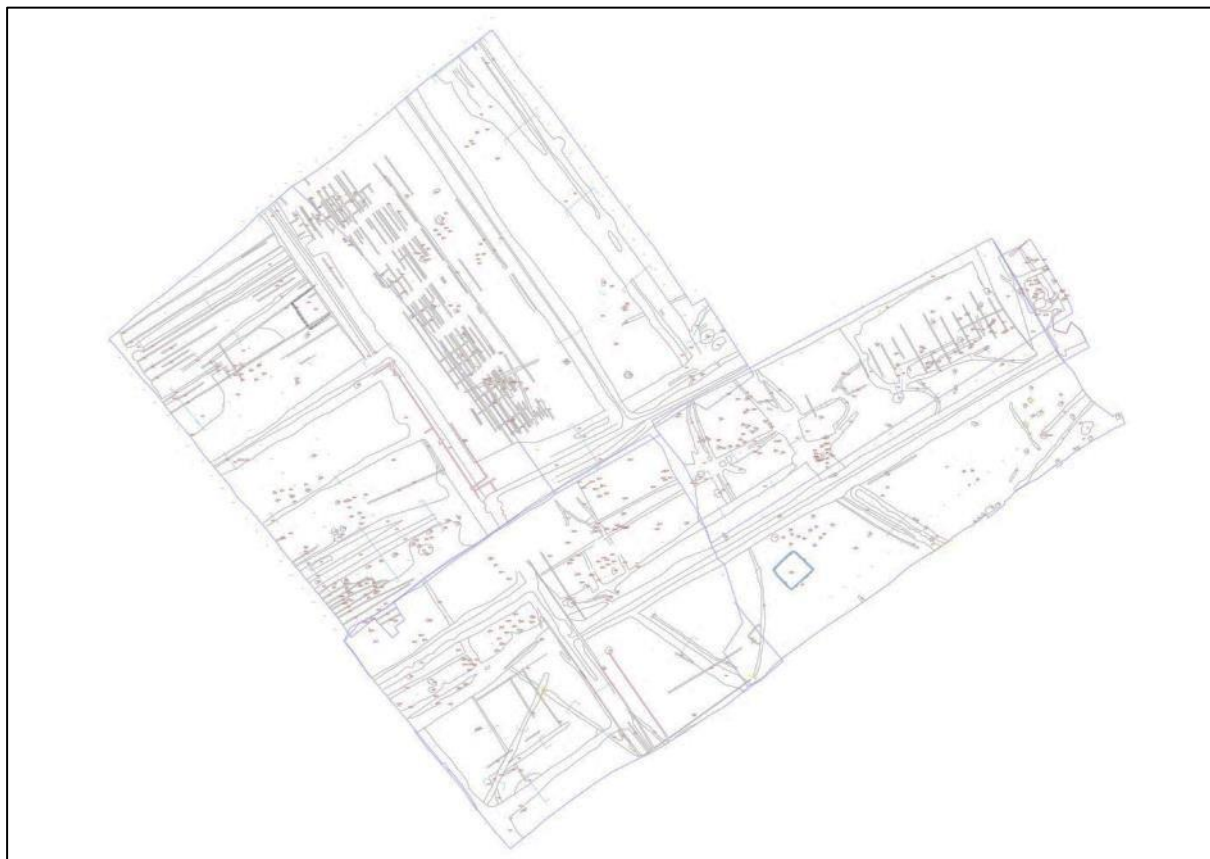
Tijdens de Romeinse periode werd het terrein niet langer intensief gebruikt als begraafplaats, maar vond meer intensieve bewoning van het terrein plaats. Opvallend is onder andere de aanleg van de dubbele enclosgreppel in het noorden van het onderzoeksterrein.

Figuur 13: overzicht van de bewoning en het grafveld te Oostvleteren - Kasteelweg tijdens de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode.³⁶

³⁶ Demey 2013, 66, Afb 7.1.

In 2014 werd langs de Veurnestraat een groot vlakdekkend onderzoek uitgevoerd. De oudste menselijke aanwezigheid op het terrein moet mogelijk tijdens het Mesolithicum gedateerd worden. Uit deze periode dateren immers grote hoeveelheden microlieten. De belangrijkste vondsten dateren echter weer uit de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode. Ook op deze site valt het rijke grafveld op, waarop opnieuw enkele vierkante grafmonumenten werden aangetroffen³⁷. Daarnaast bevond zich tijdens deze periode ook een woonerf op het terrein. Uit latere perioden werden onder andere een Romeins greppelsysteem en een volmiddeleeuwse ambachtelijke smelterij aangetroffen.

Figuur 14: algemeen sporenplan van de opgraving Oostvleteren - Veurnestraat.

³⁷ Group Monument 2014, 2-6.

2.3 *Verwachtingen*

De historische, cartografische en archeologische gegevens omtrent de omgeving van het onderzoeksterrein kunnen de basis vormen voor een archeologische verwachting voor de archeologische prospectie. Zo bleek uit historische bronnen dat Vleteren tijdens de middeleeuwen vooral belangrijk was als agrarische gemeenschap waar vrij intensief aan landbouw werd gedaan.

Tot begin vorige eeuw bleef deze agrarische productie de economie van de regio overheersen. Begin vorige eeuw werd deze productie echter sterk verstoord door de eerste wereldoorlog. Tijdens de oorlog werd immers een groot deel van de productiecapaciteit vernietigd. Een deel van de oorlogsinfrastructuur is nog binnen de gemeente als geklasseerd erfgoed aanwezig.

Uit archeologische gegevens blijkt echter dat tijdens de late ijzertijd tot Romeinse periode de omgeving van het terrein erg intens bewoond en bewerkt werd. Opvallend zijn de grote grafvelden die aangetroffen werden tijdens recent archeologisch onderzoek. Deze bestonden onder andere uit enkele urnenvelden, maar ook enkele vierkante grafenclos maakten deel uit van het funerair landschap. Dit funerair landschap strekte zich uit over de volledige omgeving van het onderzoeksterrein. Het werd immers niet enkel tijdens de recente onderzoeken ten noordwesten en ten westen van het onderzoeksterrein aangetroffen, eerder onderzoek, zoals bijvoorbeeld te Oostvleteren – Keiweg, toonde aan dat ook ten oosten van het onderzoeksgebied tijdens de late ijzertijd en Romeinse periode begraafplaatsen werden aangelegd. Het onderzoeksgebied ligt dan ook vermoedelijk midden in een uitgestrekt funerair landschap.

Hetzelfde geldt overigens voor de bewoning tijdens de late ijzertijd en Romeinse periode: het recente archeologisch onderzoek in de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksterrein werden immers sporen van vrij intensieve bewoning aangetroffen. Het gaat hierbij steeds over woonenclos, niet zelden omgeven door een dubbel greppelsysteem.

Middeleeuwse bewoningssporen werden dan weer opvallend weinig aangetroffen tijdens het recente onderzoek, hetgeen tot op zekere hoogte in strijd lijkt met de historische gegevens over de regio. Meest opvallende vondst was echter een artisanale zone, waarbinnen zich een volmiddeleeuwse smelterij bevond.

De historische en archeologische gegevens omtrent de omgeving van het onderzoeksterrein duiden op een hoge tot erg hoge archeologische verwachting voor het onderzoek. Zo maakte het onderzoeksterrein tijdens de late ijzertijd en Romeinse periode meer dan waarschijnlijk deel uit van een vrij dichts funerair landschap. Tijdens diezelfde periode werd de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksterrein intensief bewoond, zoals blijkt uit de woonerven die tijdens recent onderzoek te Oostvleteren werden aangetroffen.

Historische gegevens wijzen op (semi-) intensieve landbouweconomie in de regio vanaf de volle middeleeuwen. Deze economie ging gepaard met een vrij extensief bewoningspatroon en lage graad van ontwikkeling van de artisanale en industriële productie en handel. Tijdens het recent onderzoek

werd de extensieve bewoning niet aangetroffen, maar werden wel sporen van artisanale activiteit aangetroffen.

3 Methodologie

3.1 Methodologie van het veldwerk

Volgens de Bijzondere Voorwaarden diende de archeologische prospectie als een standaard proefsleuvenonderzoek te worden uitgevoerd. Tijdens dergelijk onderzoek worden parallelle continue proefsleuven aangelegd over het volledige onderzoeksterrein, waarbij de afstand tussen de proefsleuven niet meer dan 15 m bedraagt. De dekkingsgraad dient 10% door middel van proefsleuven en 2.5% door middel van kijkvensters te bedragen.

Binnen het ca. 1.8 ha.³⁸ groot onderzoeksgebied werden twaalf proefsleuven en enkele aanvullende kijkvensters aangelegd. De totaal onderzochte oppervlakte bedroeg 2175 m², verdeeld over ca. 1730 m² in sleuven en 445 m² in kijkvensters.

Bij de inplanting van de sleuven werd rekening gehouden met de geplande bouwwerkzaamheden, waarbij de funderingen van de toekomstige woningen vermeden werden. Bijgevolg hadden de sleuven in het westelijke gedeelte van het onderzoeksterrein (sleuven WP8 - 11) een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie en de sleuven op het oostelijke gedeelte een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie (sleuven WP1 – 7). Enige uitzondering was WP 12: deze werd gezien de aanwezigheid van een greppel over de volledige lengte van de sleuf ook gedeeltelijk in noordoost-zuidwestelijke richting aangelegd. Een tweede wijziging tov. het oorspronkelijk sleuvenplan, was het inkorten van de werkputten 8 en 9, daar deze met één van de uiteinden over een nog bestaande gracht waren ingeplant. Om deze mindering op te vangen werden de sleuven 3 en 4 wat langer gemaakt.

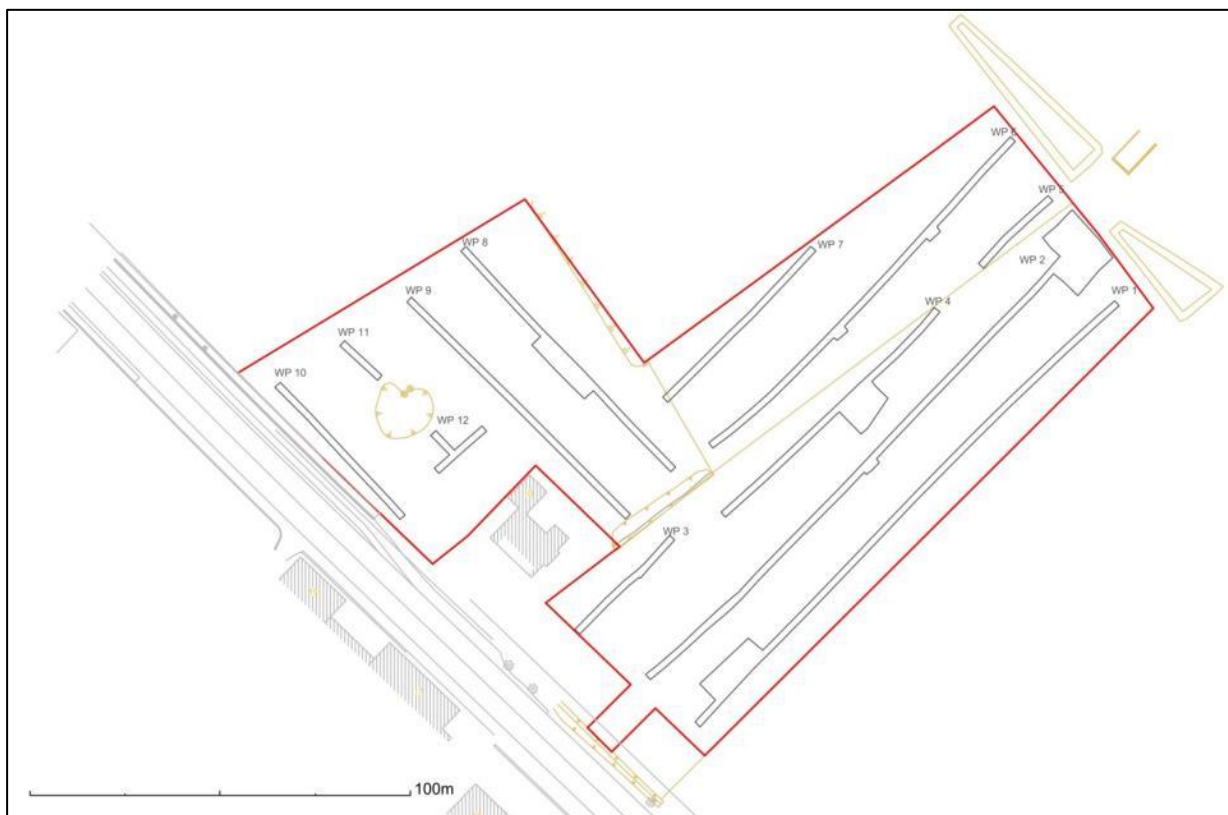
Figuur 15: aanleg van de proefsleuven.

³⁸ Binnen het 1.8 ha grote onderzoeksterrein bevonden zich immers een grote drenkpoel en een veekraal, waardoor ongeveer 600 m² van het terrein niet onderzocht kon worden.

De sleuven werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 21 ton met gladde graafbak van 2 m. In elke sleuf werd machinaal één vlak aangelegd op het archeologisch relevante en leesbare niveau; dit onder begeleiding van minstens één archeoloog. Vervolgens werd het vlak manueel bijgeschaafd, zodat de sporen het best zichtbaar waren en meteen konden worden aangeduid en geïnterpreteerd.

Van alle sleuven werden overzichtsfoto's gemaakt en van alle sporen ook detailfoto's. De sleuven en sporen werden ingemeten met behulp van een *Robotic Total Station* (RTS) en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van het programma *Autocad* werden de verzamelde data van de opgravingsvlakken verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk sporenplan.

Enkele geselecteerde sporen werden gecoupeerd in functie van een sluitende ruimtelijke, chronologische en functionele interpretatie van deze sporen. Per proefsleuf werd een diepere profielput aangelegd, die tot minstens 60 cm in de moederbodem doordrong. De locatie van deze profielputten stond in functie van het inzicht in de lokale bodemopbouw. Deze bodemprofielen werden opgemeten, opgekuist, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven per horizont op basis van de bodemkundige registratie- en beschrijvingsmethodes. Bij elke profielput werd de absolute hoogte van het archeologisch vlak en van het maaiveld opgemeten en op het plan aangeduid.

Figuur 16: Inplanting proefsleuven en kijkvensters binnen het plangebied.

Met behulp van een metaaldetector (*Tesoro Silver*) werd naar metaalvondsten gezocht. Sporen waarbij het toestel een signaal gaf, werden aangeduid in de sporenlijst. Metaalvondsten werden ingezameld als ze zich aan het vlak bevonden of als ze zich in een spoor bevonden dat gecoupeerd werd. Ingezamelde vondsten werden op het plan gezet met vondstnummer en code *Md*. Tijdens de aanleg werden echter geen metaalvondsten aangetroffen.

Meteen na afloop van het onderzoek werden de proefsleuven gedicht om verdere degradatie en instabiliteit van het terrein te voorkomen. Dit gebeurde met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed en de wetenschappelijke begeleiding.

3.2 **Strategie voor de uitwerking**

De basisuitwerking van het onderzoek en de rapportage van de onderzoeksresultaten gebeurden allen door BAAC Vlaanderen, conform de minimumnormen en de bijzondere voorwaarden bij de prospectie met ingreep in de bodem. De basisuitwerking van het onderzoek omvatte een beknopte omschrijving van alle sporen in een sporenlijst, het opstellen van een fotolijst, monsterlijst en vondstenlijst. Ook werden de vondsten gereinigd, gedetermineerd, geregistreerd, gedateerd en, indien relevant, getekend. De veldplannen van de opgraving werden gedigitaliseerd, opgemaakt en in overzichtelijke kaarten weergegeven. De coupe- en profieltekeningen werden gedigitaliseerd en in uniforme afbeeldingen weergegeven. Deze basisuitwerking gebeurde onmiddellijk na het veldwerk.

Na deze basisuitwerking werd het u voorliggende een conceptrapport opgemaakt. Gezien dit rapport binnen de 15 dagen na het veldwerk afgeleverd kon worden, bleek het opstellen van een *nota met aanbevelingen* overbodig. De voorlopige onderzoeksresultaten en een voorstel tot vervolgadvis werd echter wel reeds informeel meegedeeld aan alle betrokken partijen. De inhoud van het conceptrapport stemt overeen met deze van het uiteindelijke eindrapport. Dit zal worden opgesteld nadat opmerkingen van alle betrokken partijen werden ontvangen en verwerkt.

Dit conceptrapport bevat, conform de minimumnormen en de bijzondere voorwaarden bij de opgraving, volgende elementen:

- Een beschrijving van de topografische en bodemkundige situatie, met aanduiding van het onderzoeksgebied op perceelsniveau.
- Een korte historische schets geïllustreerd met de relevante historische kaarten in de regio, met aanduiding van het onderzoeksgebied.
- Kaartmateriaal.
- De opgelegde oppervlakte van de sleuven en kijkvensters en de procentuele verhouding hiervan t.o.v. het projectgebied.

- Een beschrijving en verantwoording van afwijkende methodiek indien dit noodzakelijk was.
- Een beschrijving van de resultaten met inbegrip van een antwoord op de onderzoeksvragen.
- Aanbeveling voor *in-situ* behoud.
- Aanbeveling voor verder archeologisch onderzoek met een aanduiding van op te graven zones met duidelijke motivatie, methodiek van het archeologisch vervolgonderzoek en aandachtspunten.
- Locatie waar het vondstmateriaal wordt bewaard.
- Bijlagen:
 - Fotolijst
 - Sporelijst
 - Vondstenlijst
 - Coupetekeningen
 - Alle gedurende de prospectie getrokken vlakfoto's, profielfoto's, detailfoto's en foto's van de gezette coupes

3.3 *Bodem / Stratigrafie van de onderzoekslocatie*

Door Nick Krekelbergh

Het natuurlijk reliëf in het plangebied was vrij vlak te noemen. Het plangebied vertoonde slechts een lichte helling in zuidwestelijke richting. De hoogte van het maaiveld varieerde over het algemeen tussen 7,74 en 8,15 m +TAW. Tussen het westelijke en het oostelijke perceel was wel een lichte steilrand waarneembaar, met name in de zuidelijke helft ervan (tussen kadastrale percelen 853/2M en 838C).

Figuur 17 Het plangebied, gezien vanuit het noordoosten.

In bodemkundig opzicht was er in het plangebied een dik humeus dek aanwezig dat nagenoeg overall de bovenzijde van het bodemprofiel vormde. Dit humeuze dek bestond aan de bovenkant uit recent geploegde bouwvoor (Ap-horizont) aanwezig met een dikte van ca. 40 cm, bestaande uit matig tot sterk siltig, zwak humeus, donkerbruingrijs zand (soms sterk zandige leem). Hieronder bevond zich over het algemeen nog een tweede, oudere fase in het humeuze dek (Aa2-horizont). Deze bestond uit matig siltig, grijsbruin zand. De grens tussen de Ap-horizont en de ondeliggende Aa2-horizont was over het algemeen zeer scherp. In één profiel (profiel 9.2) was onder de Aa2-horizont nog een oudere fase aanwezig, mogelijk een begraven bouwvoor (Aa3- of Apb-horizont). Tussen het humeuze dek en het onderliggende moedermateriaal (de C-horizont) was dikwijls nog een sterk vlekkerige, gebioturbeerde overgangslaag (A/C-horizont) aanwezig (profielen 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 3.2, 4.1, 4.2, 6.2 en 7.3). Deze laag bevatte veel biogallerijen (wortel- en mollengangen) en werd voornamelijk

vastgesteld in de werkputten gelegen in de zuidoostelijke helft van het plangebied (werkputten 1 t/m 4). In de noordwestelijke helft van het plangebied bleek deze laag grotendeels te ontbreken.

Figuur 18 Profiel 1.1

Hieronder ging het profiel over in de C-horizont. Deze bestond uit sterk siltig, grijsgeel zand met oxidatievlekken. De dikte van dit pakket bedroeg ongeveer 20-40 cm. Hieronder ging het profiel over in de 2C-horizont, bestaande uit grijsgele, sterk zandige leem. Deze onderste laag was in sommige gevallen sterk gelamineerd en gekenmerkt door afwisseling van beurtelings geoxideerde en gereduceerde zand- en leembandjes (profiel 1.4). Het gaat hierbij om een sequentie van eolische afzettingen (1C-horizont) die bovenop niveo-eolische afzettingen (2C-horizont) zijn afgezet (zie ook paragraaf 2.1.3). Beide pakketten dateren uit het Weichseliaan (Formatie van Gent).

In een deel van werkput 8 en 9 (de zuidoostelijke helft) bevond zich onder de recente bouwvoor een dik opgebracht pakket, bestaande uit sterk gevlekte, lichtbruingele zandige leem. Hier is de bodem tot op zekere diepte afgegraven en daarna weer opgehoogd. Het maaiveld bevond zich op dit perceel (853/2M) dan ook iets hoger dan op het aangrenzende perceel (838C), waarop werkputten 1 t/m 4 gelegen waren (de eerder vermelde steilrand tussen beide kadastrale percelen).

Figuur 19 Profiel 4.1

Op de bodemkaart staat het grootste deel van het plangebied gekarteerd als behorende tot de bodemserie Lcaz, d.w.z. een matig droge zandleembodem met textuur B-horizont (zie paragraaf 2.1.2). Sporen van dergelijke textuur-B-horizont zijn echter in slechts enkele profielen aangetroffen, met name in profiel 7.1., 7.2 en 9.1. In de overige profielen rust het humeuze dek direct op de C-horizont. De noord(west)elijke helft van het plangebied staat op de bodemkaart grotendeels gekarteerd als Ldp-bodem. Dit is een matig natte of gleyige zandleembodem zonder uitgesproken profielontwikkeling. In een aantal werkputten zijn aanwijzingen gevonden voor een sterke invloed van het grondwater. In werkput 3 vertoonde de C-horizont veel gleyverschijnselen in de vorm van roestvlekken en ijzerconcreties (profiel 3.1). In werkput 7 bevond zich een kleilig substraat op geringe diepte (< 100 cm –mv), dat een volledig gereduceerde, blauwgrijze kleur bezat (profielen 7.1, 7.2 en 7.3). Zéér waarschijnlijk gaat het hier om het tertiair substraat van het Lid van Aalbeke (Formatie van Kortrijk) of eventueel van het Lid van Kortemark (Formatie van Tielt). Op het aangrenzende perceel dat net ten noordwesten van deze sleuf (buiten het plangebied) was gelegen, lag een bebost terrein met een sterk drassig maaiveld en hoge rietbegroeiing, wat eveneens wijst op de sterk vochtige tot moerassige condities ter plaatse. Deze zijn waarschijnlijk het gevolg van het de geringe waterdoorlatendheid van het ondiepe kleisubstraat. In werkputten 8 t/m 12 werd dit kleisubstraat niet

meer waargenomen in de profielen. Wel zijn hier in de C-horizont redelijk veel roestvlekken en ijzerconcreties aanwezig.

Figuur 20: Profiel 7.2

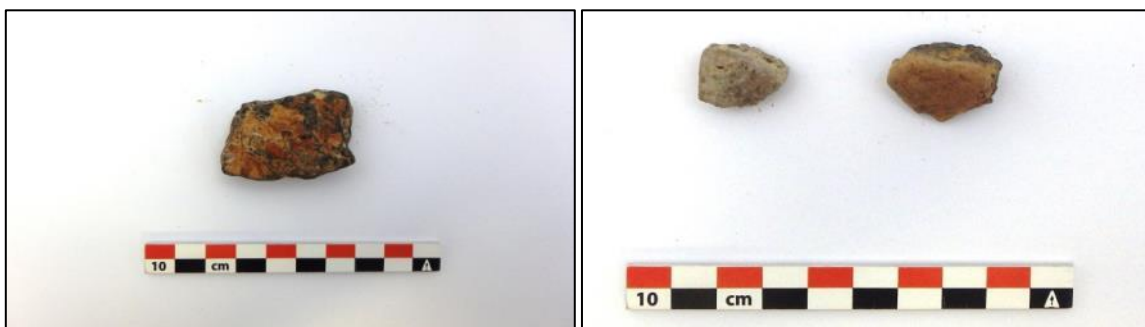
4 Sporen en structuren

4.1 Greppelsystemen

Tijdens het archeologisch vooronderzoek werden een drietal greppelsystemen aangetroffen, daterend tussen de ijzertijd en de Nieuwste Tijden. De datering en fasering van deze greppelsystemen gebeurde aan de hand van het aangetroffen vondstmateriaal, maar ook op basis van de oriëntatie, relatieve oversnijdingen en de vulling van de sporen.

Het relatief oudste greppelsysteem (zie figuur 24) werd gekenmerkt door eerder smalle greppels (zelden meer dan een meter breed), die een vrij compacte, grijze tot lichtgrijze vulling hadden.³⁹ De greppels binnen het systeem waren haaks op elkaar georiënteerd, met een overwegend noord-zuidelijke en oost-westelijke oriëntatie en kwamen over heel het onderzoeksterrein voor.⁴⁰ In de coupe hadden de greppels een komvormige doorsnede, die tot ongeveer 40 cm onder het archeologisch niveau bewaard was.

De datering van het systeem werd voorgesteld aan de hand van oversnijdingen door andere greppels, zoals de relatie tussen greppel S.1.02 en de recentere greppels S.1.03 en S.1.04 in het uiterste zuidelijke deel van het onderzoeksterrein, maar ook aan de hand van het aangetroffen vondstmateriaal. Zo bevatte greppels S.1.02 en S.1.12 enkele fragmenten handgevormd aardewerk. Aangezien deze fragmenten verbrand waren, was een verdere determinatie niet mogelijk. Greppel S.9.04 bevatte daarentegen een aantal fragmenten van een grove bodem van een recipiënt, dat gezien de kenmerken van het baksel in ijzertijd gedateerd kan worden. Meer dan waarschijnlijk moet men het niet determineerbare handgevormde aardewerk uit greppels S.1.02 en S.1.12 in dezelfde periode dateren.

Figuur 21: verbrand handgevormd aardewerk uit greppels S.1.02 (links) en S.1.12 (rechts).

³⁹ Binnen het systeem werden greppels S.1.02, S.1.05, S.1.12, S.9.04 en S.10.03 opgenomen.

⁴⁰ Het systeem kende echter wel een lichte afwijking van de strikte noord-zuid/oost-west oriëntatie.

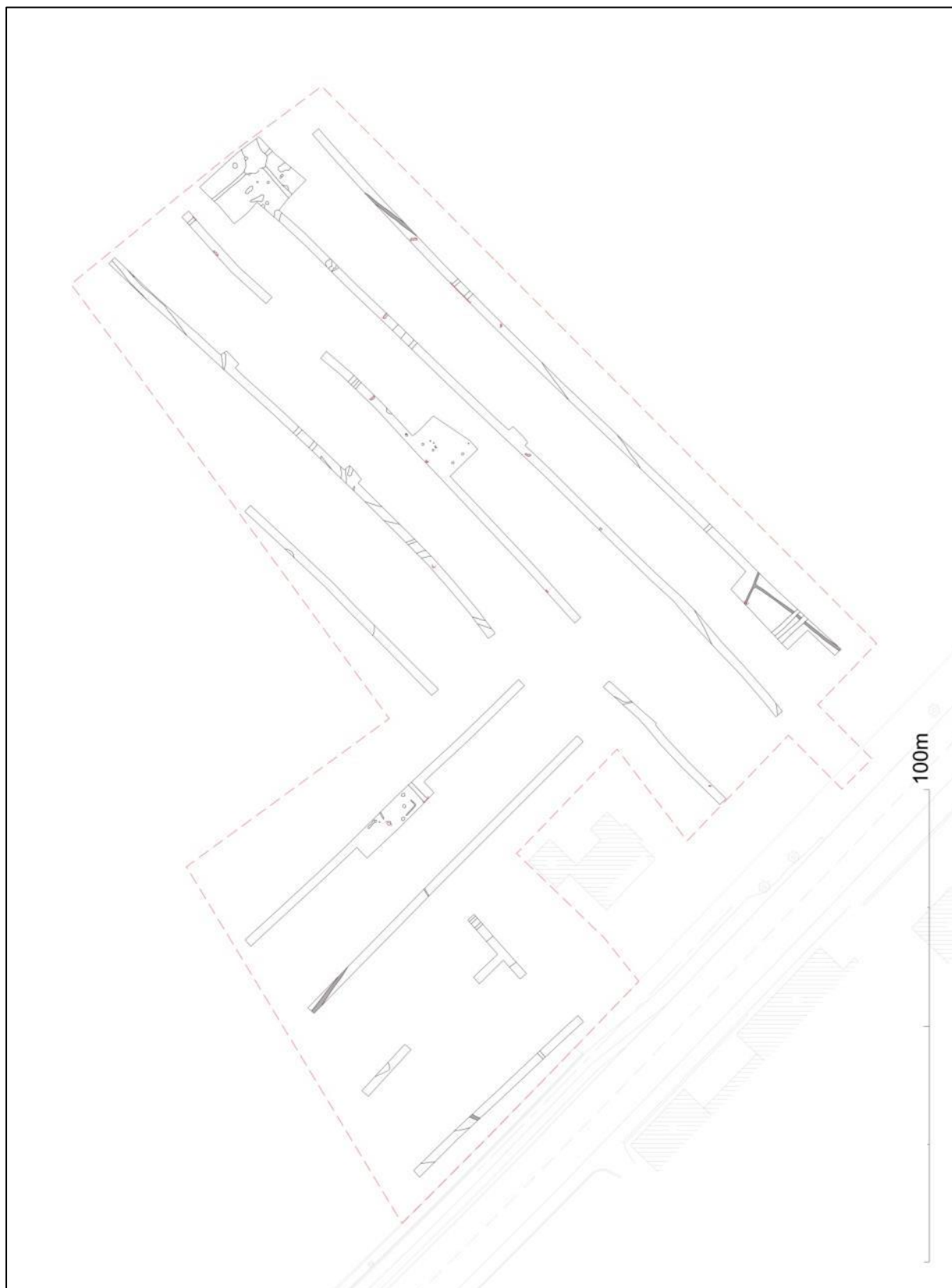

Figuur 22: fragmenten van een grove bodem van een recipiënt uit de ijzertijd uit greppel S.9.04.

Meest opvallende sporen binnen het systeem waren greppels S.1.02 en S.1.05, gelegen in het zuidelijke deel van het onderzoeksterrein. Greppel S.1.02 mondde immers uit in greppel S.1.05, een smalle greppel met een oost-westelijke oriëntatie. De overige greppels binnen het systeem bleken eerder geïsoleerde greppels. De overeenkomsten inzake omvang en oriëntatie van de verschillende sporen binnen het systeem lijken er echter op te wijzen dat deze tot eenzelfde eenheid van landschapsindeling horen. Gezien de omvang en datering van de sporen, is het niet onwaarschijnlijk dat het greppelsysteem instond voor de afbakening en omgrachting van één of meerdere woonerven uit de ijzertijd. Deze woonerven besloegen bijgevolg het volledige onderzoeksterrein.

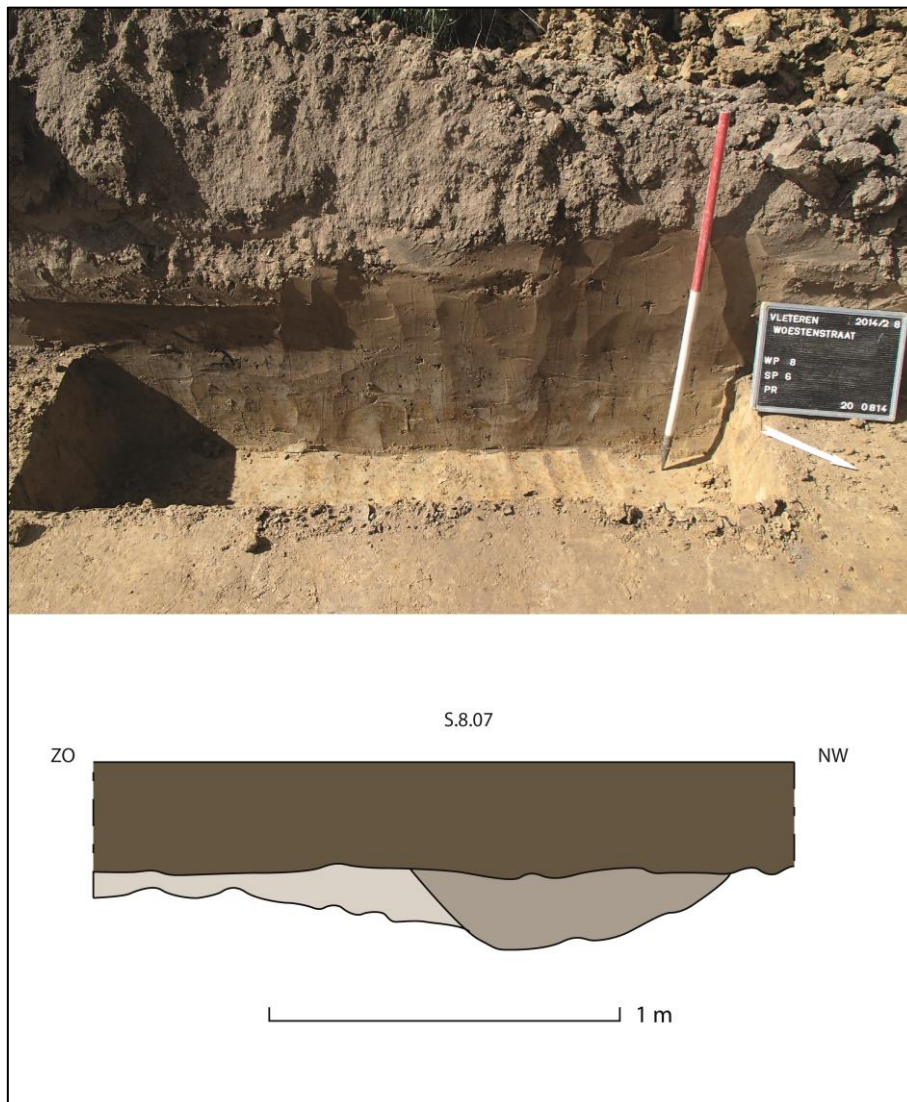

Figuur 23: samenvloeiing tussen greppel S.1.02 en S.1.05 in het vlak.

Figuur 24: overzicht van het oudste greppelsysteem (donkergrijs).

Een tweede greppelsysteem (zie figuur 29) bestond ook uit verschillende parallelle aan en haaks op elkaar ingeplante greppels, zij het met een noordwest-zuidoostelijke of zuidwest-noordoostelijke oriëntatie.⁴¹ Net als deze uit het oudste systeem, kwamen de greppels uit dit systeem over heel het onderzoeksterrein voor. Deze greppels hadden een grijze, erg homogene vulling, die erg gelijkaardig was aan deze van de greppels uit het oudste greppelsysteem. In de coupe hadden deze greppels een komvormige doorsnede die tussen de 40 en 50 cm onder het archeologisch vlak bewaard was.

Figuur 25: greppel S.8.07 in de coupe.

Een datering van het greppelsysteem bleek gezien het erg schaarse vondstmateriaal niet evident. Enkel greppels S.1.03 en S.8.07 bevatten aardewerk, dat in beide gevallen in de ijzertijd of Romeinse periode gedateerd moet worden. Het handgevormd aardewerk uit greppel S.8.07 vertoonde echter geen eigenschappen die een meer specifieke datering toelieten. Deze greppel bevatte echter ook een

⁴¹ Tot dit systeem werden greppels S.1.03, S.1.04, S.1.06, S.1.09, S.1.10, S.2.09, S.2.10, S.2.23, S.2.28, S.4.01, S.4.02, S.5.03, S.6.05, S.6.07, S.8.07, S.9.02, S.10.01, S.12.02 & S.12.03 gerekend.

scherf met een opvallend baksel. Dit bevatte duidelijk potgruis en had een bruin tot donkerbruin gekleurde buitenkant. Deze scherf lijkt niet binnen de ijzertijd-traditie te passen, maar doet eerder denken aan het Chaff-tempered aardewerk uit de vroege middeleeuwen. Deze scherf lijkt echter niet representatief voor de datering van het spoor en was waarschijnlijk intrusief in het spoor aanwezig.

Figuur 26: vondstmateriaal uit greppels S.1.03 (links) en S.8.07 (rechts).

Centraal binnen het systeem bevonden zich twee dubbele greppels⁴² met noordwest-zuidoostelijke oriëntatie die over de gehele breedte van het onderzoeksterrein aangetroffen werden. Deze dubbele greppels liepen parallel aan elkaar en waren gescheiden door een interval van ongeveer 100 m. In de coupe waren deze greppels erg gelijkaardig aan de overige greppels binnen het systeem, met een komvormige doorsnede die tot ongeveer 40 – 50 cm onder het aangelegde vlak bewaard was. Greppel S.1.10 vertoonde echter wel een opvallend platte bodem. Het onderlinge afstand tussen de twee greppels varieerde tussen 80 cm en 2,80 m.

Aangezien de greppels dermate dicht bij elkaar lagen, lijkt het niet waarschijnlijk dat deze deel uitmaakten van een weg. Ook werden geen karrensporen of andere overblijfselen van een wegdek tussen de greppels aangetroffen. Het is met andere woorden meer waarschijnlijk dat met de sporen als een dubbele omheiningsgreppel moet interpreteren.

Een dubbele omheiningsgreppel werd reeds eerder geattesteerd tijdens archeologisch onderzoek. Zo werden het noordelijke en zuidelijke woonerf te Menen – Kortewaagstraat volledig omgeven door een rechthoekige tot vierkante dubbele omheiningsgreppel. Deze erven moeten tussen de eerste en

⁴² Van noord naar zuid ging het om volgende greppels: S.1.10/S.2.09/S.4.01/S.6.05, S.1.09/S.2.10/S.4.02/S.6.07, S.1.04/S.12.02 & S.1.03/S.12.01 (in het vervolg van de tekst wordt steeds naar het eerste spoornummer verwezen om de volledige greppel aan te duiden).

tweede eeuw na Chr. gedateerd worden.⁴³ Bij het voorkomen van een dubbele omheininggreppel kan men ook verwijzen naar het fenomeen van de *'fermes indigènes'* in Noord-Frankrijk, waarbij een intern enclos vaak omringd werd door een dubbele greppel. De buitenste greppel omvatte echter wel vaak een groter terrein dan de directe omgeving van de kern van de nederzetting, maar in bepaalde gevallen bestond de omheining uit twee enclosgreppels die vlak naast elkaar gelegen waren. Dit type nederzettingen kwam voor vanaf de late ijzertijd, maar wordt ook tijdens de eerste eeuw na Chr. geattesteerd.⁴⁴ Opvallend genoeg werd dergelijke dubbele greppel ook aangetroffen op de sites van Oostvleteren - Kasteelstraat⁴⁵ en Oostvleteren – Veurnestraat.⁴⁶

Het tweede greppelsysteem deed bijgevolg, net als het oudste greppelsysteem, dienst als afbakening van één of meerdere woonerven. Het lijkt hierbij niet onwaarschijnlijk dat de twee dubbele omheininggreppels de noordelijke en zuidelijke grens van een woonerf uit de Romeinse tijd afbakenden. De oostelijke en westelijke grens van het woonerf moet men waarschijnlijk buiten het plangebied situeren. De overige greppels binnen het systeem moeten mogelijk aan de inrichting van het erf en de onmiddellijke omgeving gerelateerd worden.

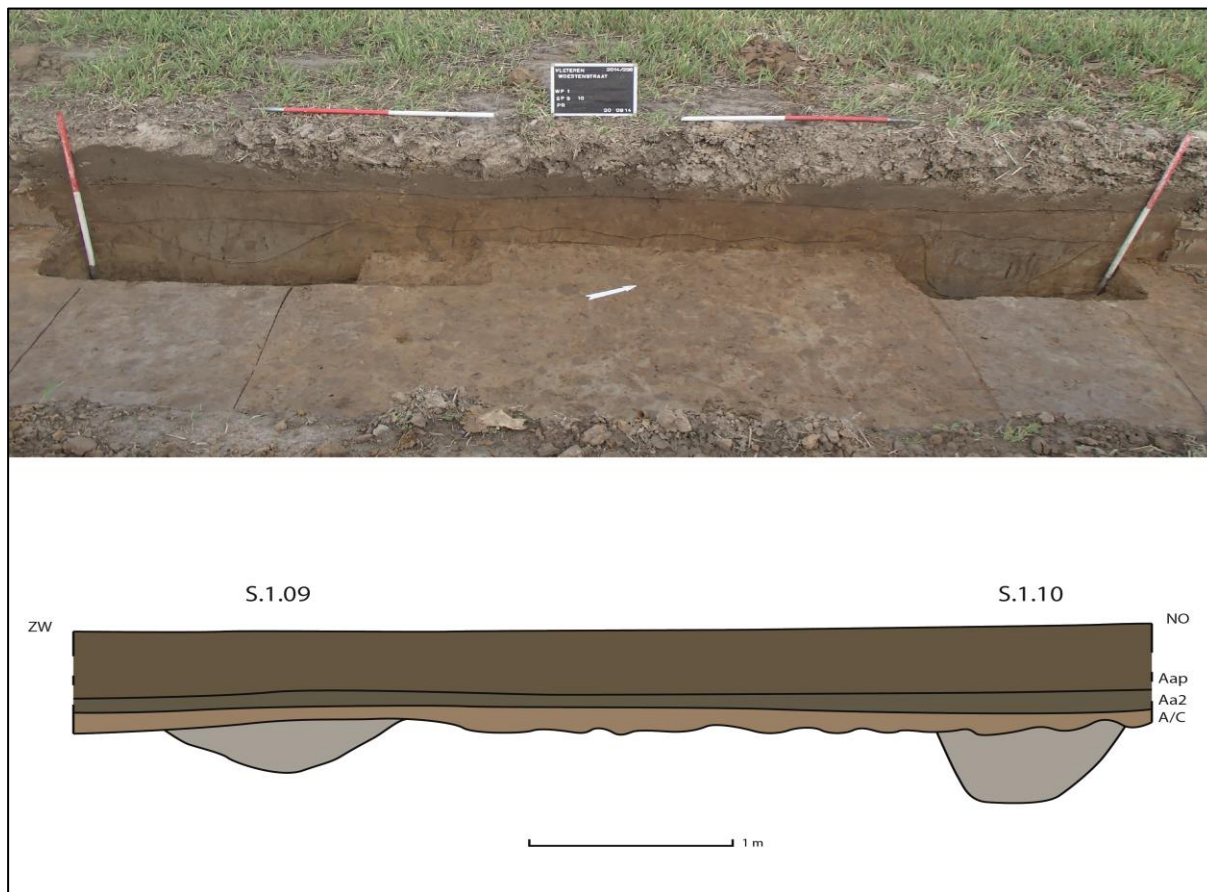
Figuur 27: de zuidelijke dubbele greppel S.1.03 en S.1.04 in het vlak.

⁴³ Dhaeze ea. 2007, 25-26.

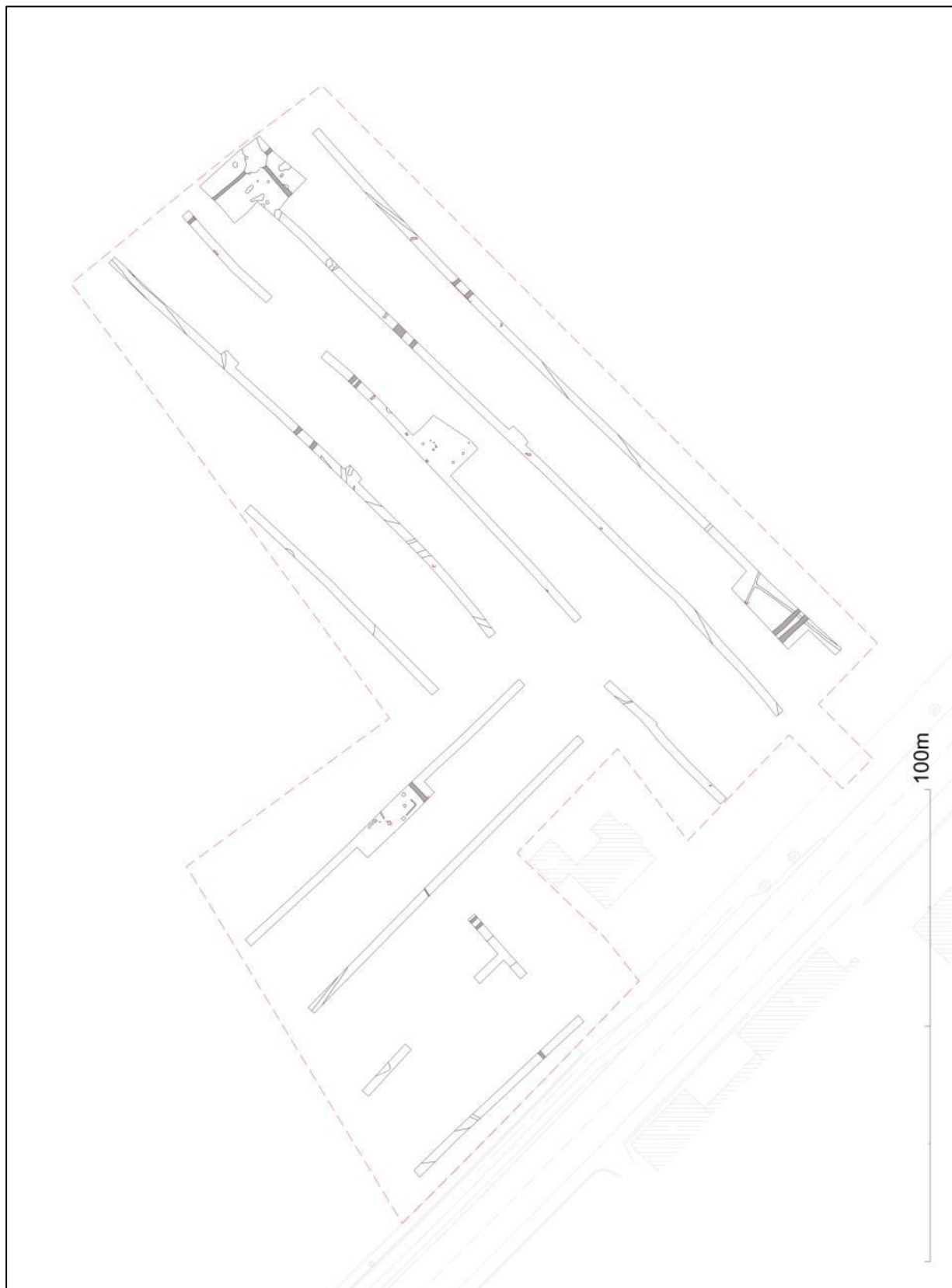
⁴⁴ Agache 1976, 117-120.

⁴⁵ Demey 2013, 91.

⁴⁶ Group Monument 2014.

Figuur 28: dubbele greppel S.1.09 en S.1.10 in de coupe. In de coupe werd duidelijk dat het bovenste gedeelte van de sporen in het vlak niet leesbaar waren gezien de verbruining van de bovenste zone van de C-horizont

Figuur 29: overzicht van het tweede greppelsysteem (donkergrijs). Dit systeem moet mogelijk aan tijdens de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse periode gedateerd worden.

Centraal op het onderzoeksterrein, in WP6, werden een vijftal greppels (S.6.01, S.6.12, S.6.13, S.6.14 & S.6.15) aangetroffen die ook in de Romeinse periode gedateerd moeten worden⁴⁷. Gezien hun oriëntatie behoorden deze echter niet tot het tweede greppelsysteem. Ook werd het verloop van deze sporen slechts enkel in WP6 waargenomen. Mogelijk was de leesbaarheid van de sporen in oostelijke en westelijke richting door lokale bodemprocessen vertroebeld. De interpretatie van deze sporen blijft bijgevolg onzeker, al is het gezien hun datering en positie niet onwaarschijnlijk dat ze deel uitmaakten van de indeling van het landschap in en rond het mogelijke vroeg-Romeinse woonerf.

Figuur 30: vondstmateriaal uit greppels S.6.12 (links) en S.6.02 (rechts).

Een derde grachtensysteem situeerde zich enkel op het westelijke deel van het onderzoeksterrein. Dit systeem bestond uit twee grachten S.12.03 en S.10.04 met een breedte van respectievelijk 7.60 m en meer dan 10.50 m. Gracht S.12.03 kende een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie, terwijl gracht S.10.04 een noord-zuidelijke oriëntatie kende. De loop van de greppels werd echter steeds slechts in één werkput vastgesteld. De ruimtelijke extensie van de sporen kon bijgevolg niet achterhaald worden.

⁴⁷ Greppel S.6.12 bevatte onder andere een scherp terra sigillata.

Figuur 31: partiële coupes op grachten S.10.04 (links) en S.12.03 (rechts).

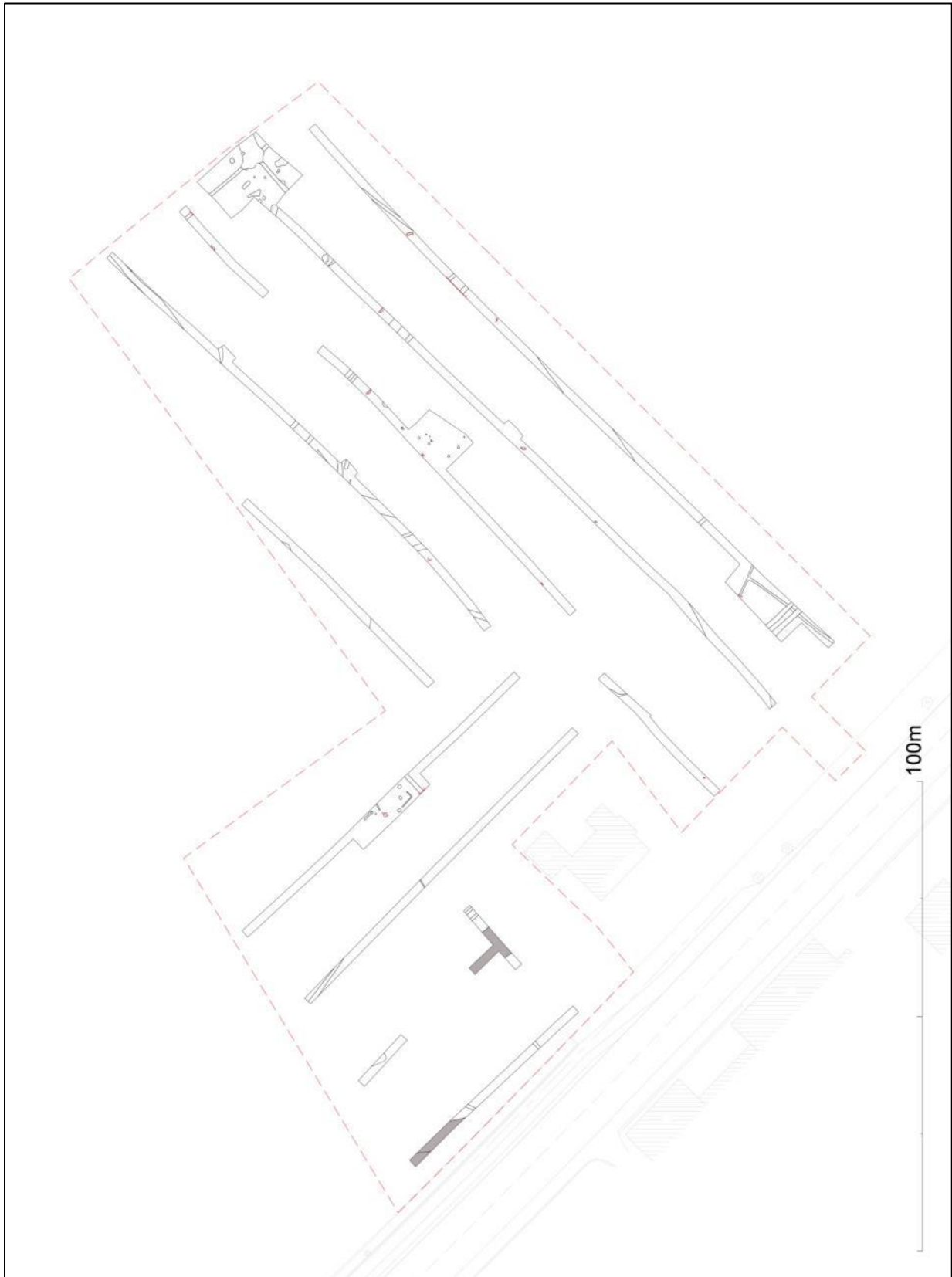
Gezien de grote diepte van de sporen werden deze tijdens de prospectie niet volledig gecoupeerd. Wel werd door middel van een partiële coupe de diepte en algemene vulgeschiedenis van de sporen bepaald. Zo had gracht S.10.04 een diepte van minstens 1.80 m onder het maaiveld. Het spoor bleek gevuld met twee vrij homogene, grijze tot lichtgrijze pakketten, waarvan het onderste opmerkelijk donkerder van kleur was en grote hoeveelheden aardewerk bevatte. Dit aardewerk kon als lokaal geproduceerd grijs en vroegrood aardewerk gecatalogeerd worden en moet aan de hand van randtypologieën in de 13^e eeuw gedateerd worden. Het aardewerk kon in vier vormgroepen onderverdeeld worden: de pan, de teil, de kogelpot en de kan. Deze laatste groep werd enkel binnen het vroegrood aardewerk vertegenwoordigd.

Gracht S.12.03 kende een gelijkaardige vulgeschiedenis, die uit minstens twee grijze pakketten bestond, waarvan het onderste opnieuw donkerder van kleur was. Ook dit pakket bevatte vrij grote hoeveelheden aardewerk, dat typologisch sterk verwant was aan het aardewerk uit gracht S.10.04.

Figuur 32: selectie van het aardewerk uit gracht S.12.03 (links) en S.10.04 (rechts).

Gezien de erg gedeeltelijke attestatie van de grachten tijdens het vooronderzoek was het niet mogelijk een sluitende ruimtelijke en functionele interpretatie voor de sporen voor te stellen. Gezien de grote hoeveelheden gebruiksaardewerk in de dempingspakketen van de grachten, lijkt het echter niet onwaarschijnlijk dat deze zich in de buurt van enige vorm van bewoning situeerden. Bijgevolg moet men deze sporen mogelijk als onderdeel van een erfdeling of –afbakening interpreteren.

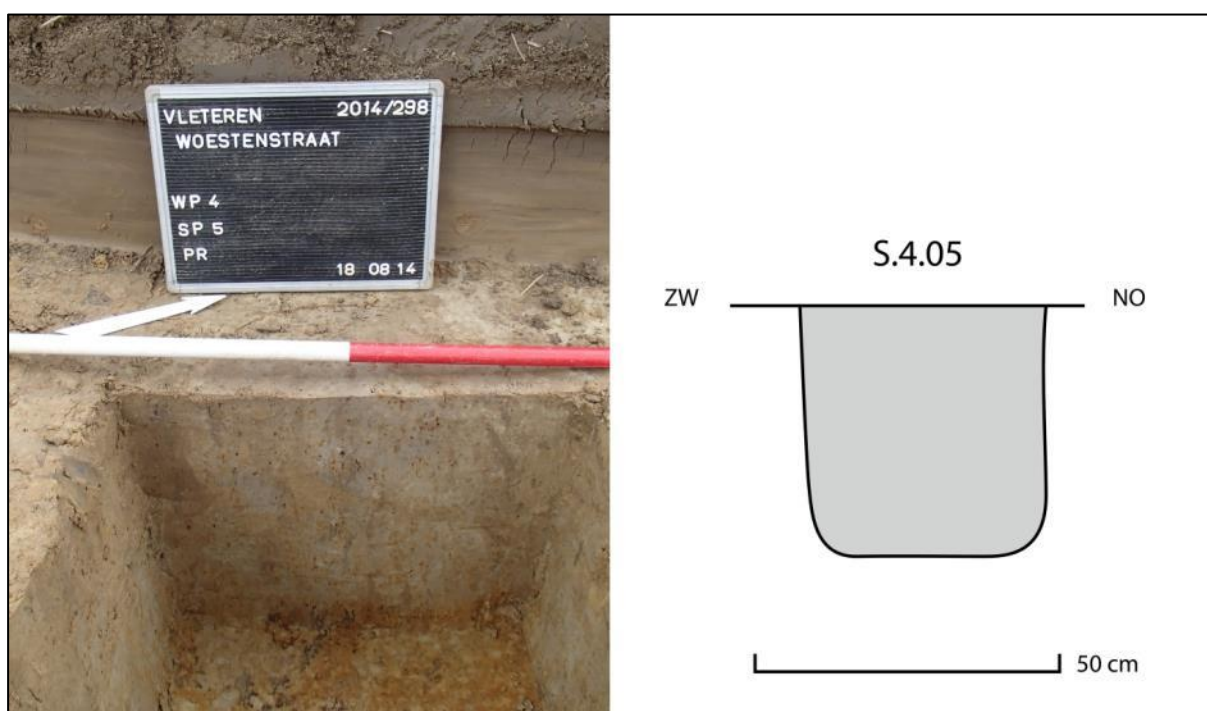

Figuur 33: overzicht van het derde greppelsysteem, dat bestond uit twee erg omvangrijke 13^e eeuwse grachten.

4.2 Woonstructuren

Tijdens het onderzoek werden behalve enkele greppelsystemen ook twee structuren aangetroffen. Met het licht van optimale conservatie van de sporen werden deze structuren slecht gedeeltelijk blootgelegd en minimaal gecoupeerd. Deze ingrepen bleken echter wel voldoende om een afdoende interpretatie voor de structuren voor te stellen.

Een eerste structuur STR01 bevond zich centraal in de oostelijke zone van het onderzoeksterrein. Deze structuur bestond, zoals aangetroffen in een kijkvenster in WP04, uit in negen paalkuilen. Hiervan werd enkel paalkuil S.4.05 gecoupeerd. Dit spoor was in het vlak rond tot ovaal van vorm, met een diameter van ongeveer 40 cm. In de coupe bleek het spoor tot ongeveer 40 cm onder het archeologisch niveau bewaard. De paalkuil had een opvallend bleke, uitgeloopte vulling, die relatief veel houtskool bevatte.

Figuur 34: paalkuil S.4.05 in de coupe.

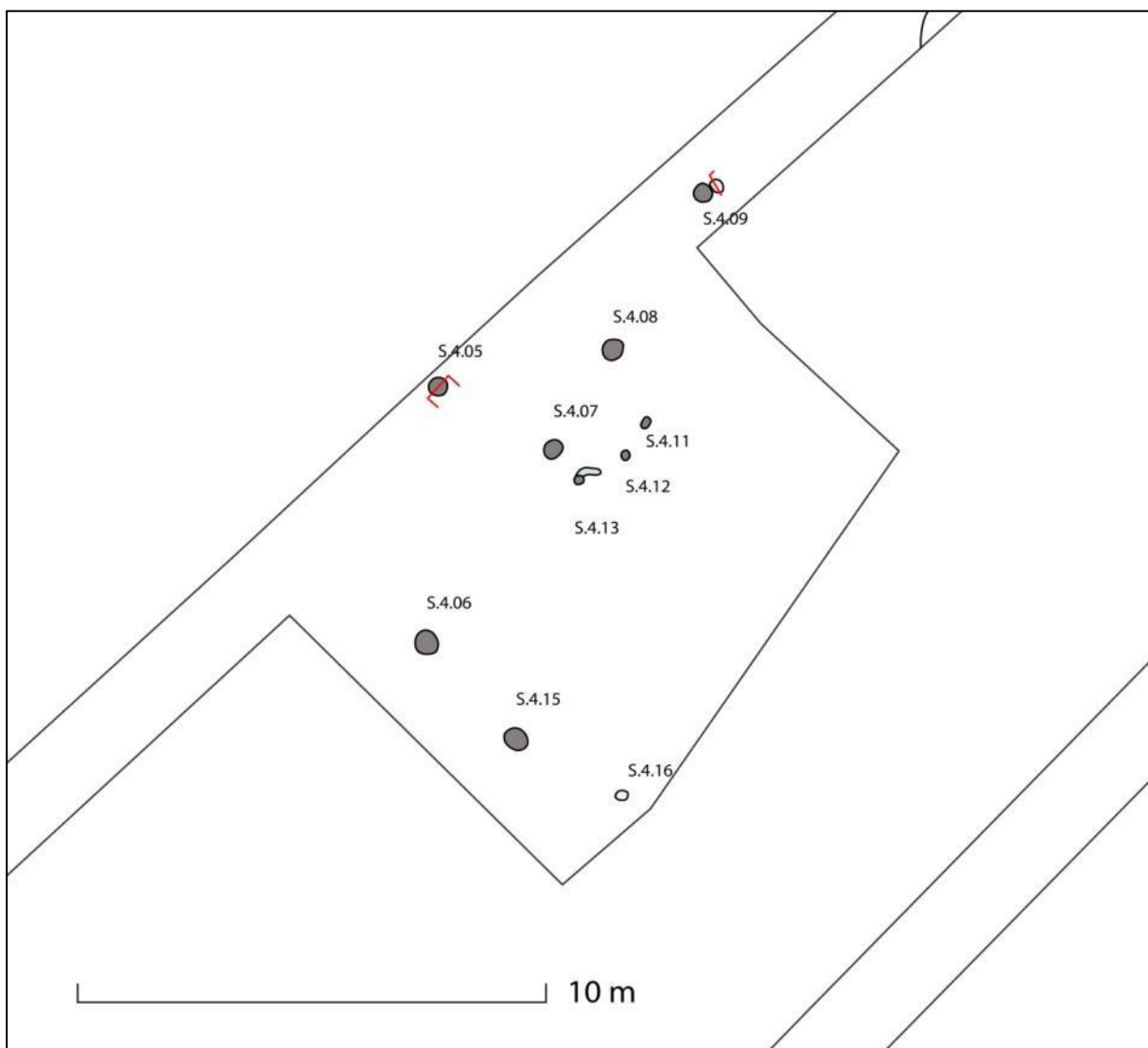
Paalkuilen S.4.06, S.4.07, S.4.08, S.4.09 & S.4.15 bleken in het vlak qua afmetingen en vulling erg gelijkaardig aan paalkuil S.4.05. Bovendien waren de eerste vier sporen ingeplant volgens een lineaire paalzetting met een totale lengte van 11.60 m. Deze lineaire zetting had een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie. Het interval tussen de verschillende paalkuilen binnen de paalzetting varieerde tussen de 2.80 m en 4.50 m. Vermoedelijk werd met deze rij paalkuilen de zijde van een woonstructuur aangetroffen.

Figuur 35: overzicht van STR01 in het vlak.

Gezien de erg gedeeltelijke waarneming is het onmogelijk de volledige ruimtelijke constellatie van de structuur te reconstrueren. Meer dan waarschijnlijk is er binnen de structuur sprake van een interne indeling, aangezien met sporen S.4.11, S.4.12 en S.4.13 mogelijk reeds een drietal secundaire paalzettings werden aangetroffen. Daarenboven behoorde paalkuil S.4.05 niet tot de lineaire paalzetting. Deze lag echter wel binnen de constellatie van bijkomende paalzettings die bij de structuur verwacht worden.

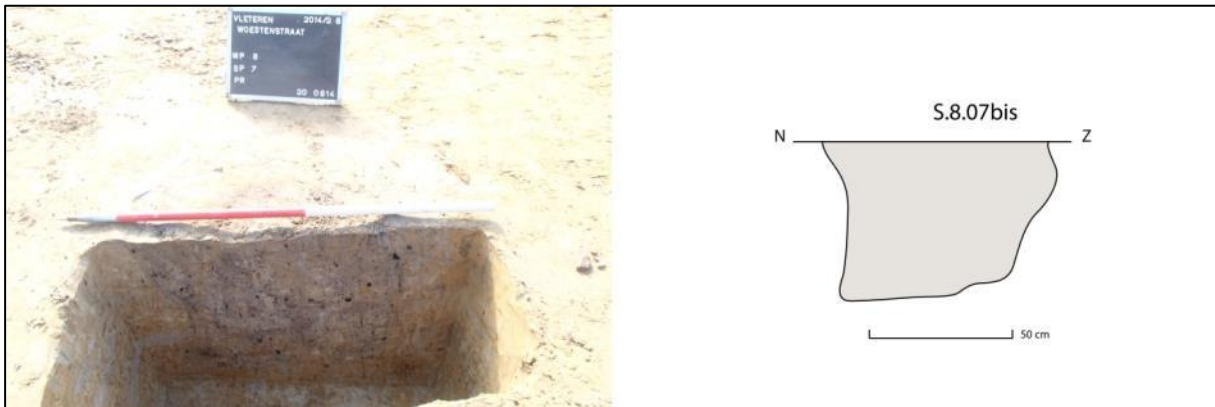
Gezien het ontbreken van een volledig grondplan kan deze structuur niet op basis van vormtypologie gedateerd worden. Wel bevatten enkele paalkuilen zeer sterk verweerd handgevormd aardewerk. De woonstructuur moet bijgevolg waarschijnlijk in de ijzertijd of Romeinse periode gedateerd worden.

Figuur 36: overzicht van STR01.

Een tweede structuur werd aangetroffen in het noordoostelijke deel van de westelijke zone van het onderzoeksterrein. De structuur bestond in het vlak zes paalkuilen, die allen rond van vorm waren en een vrij bleke, lichtgrijze en uitgeloopte vulling hadden. Aan de zuidelijke zijde werd de structuur omgeven door een smalle greppel, meer dan waarschijnlijk een wandgreppel. Mogelijk vormde deze een van de hoeken van de structuur. De structuur kende bijgevolg een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie. Het is echter belangrijk op te merken dat ook deze structuur bewust slecht gedeeltelijk werd blootgelegd tijdens het vooronderzoek. Een volledig sluitende reconstructie van de constellatie van de structuur kan bijgevolg nog niet voorgesteld worden.

Ook werd slechts één paalkuil S.8.07bis gecoupeerd. Dit spoor had in de coupe een doorsnede met een opvallende platte bodem en was tot ongeveer 55 cm onder het archeologisch vlak bewaard. De vulling van het spoor was grijs van kleur en relatief homogeen, maar vrij sterk gebioturbeerd. De vulling bevatte naast enkele brokken houtskool ook enkele fragmenten handgevormd aardewerk, dat mogelijk in de late ijzertijd gedateerd moet worden.

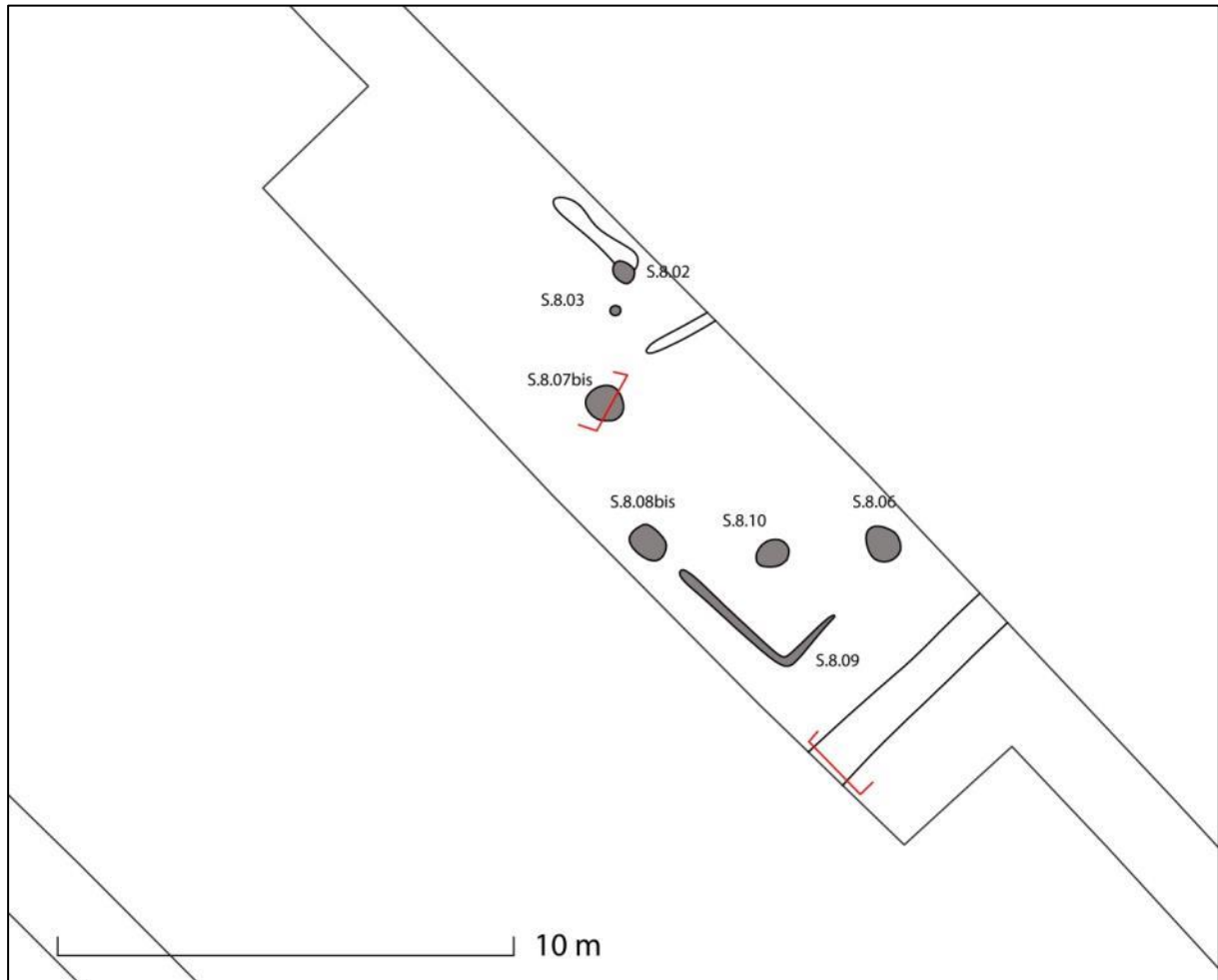

Figuur 37: paalkuil S.8.07bis in de coupe.

Figuur 38: een selectie van het aardewerk uit paalkuil S.8.07bis.

Ondanks het ontbreken van een volledige constellatie van paalzetting van de structuur, lijkt het erg waarschijnlijk dat STR02, gezien zijn omvang en de aanwezigheid van een wandgreppel, als een woonhuis geïnterpreteerd moet worden. Hoe de interne indeling van de structuur er uit zag, kan nog niet gereconstrueerd worden, maar de aanwezigheid van een secundaire paalzetting S.8.03 doet vermoeden dat er wel degelijk enige binneninrichting binnen de structuur aanwezig was.

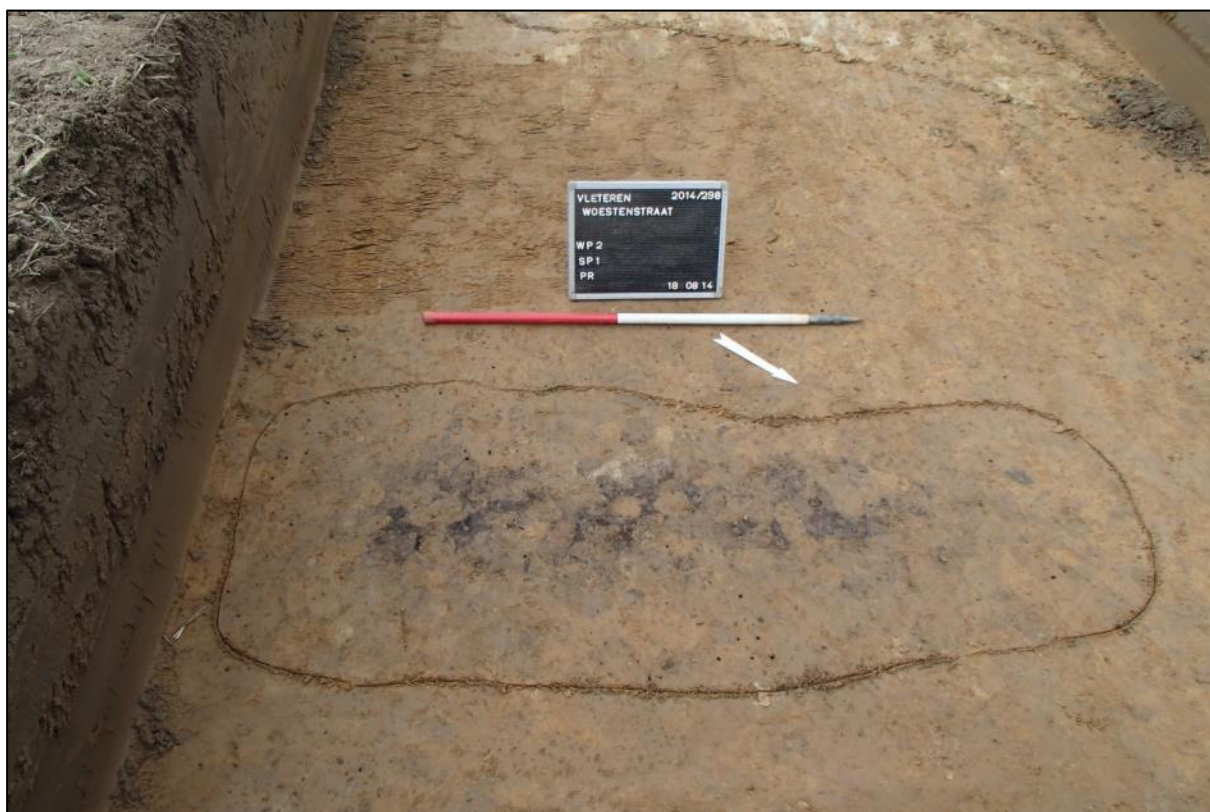

Figuur 39: overzicht van STR02.

4.3 *Funeraire sporen: brandrestengraf en urnenbijzettingen*

Aan de noordelijke zijde van de oostelijke zone van het onderzoeksterrein werden enkele sporen aangetroffen die met funeraire activiteiten in verband gebracht kunnen worden. Concreet gaat het om één vermoedelijk brandrestengraf en twee tot mogelijk drie urnenbijzettingen. Deze sporen werden met het oog op een optimale bewaringstoestand tijdens een mogelijk vervolgonderzoek slechts beperkt onderzocht.

Het brandrestengraf S.2.01 bevond zich in het noordelijke uiteinde van sleuf WP02. In het vlak was het spoor een rechthoekige kuil, die 2.10m bij 80 cm groot was. De vulling van de kuil was vrij heterogeen en bleek in het vlak centraal een vrij grote concentratie houtskool en verbrand materiaal te bevatten. Het hele spoor was echter wel sterk gebioturbeerd. Gezien de vorm en de aard van de vulling van het spoor werd het als brandrestengraf geïnterpreteerd. In de vulling van het spoor werd echter geen aardewerk of verbrand bot aangetroffen. In deze is het belangrijk te verwijzen naar de reeds vermelde gedeeltelijke analyse van het spoor. Zo werd het mogelijke graf in het licht van een optimale conservatie niet gecoupeerd of bemonsterd.

Figuur 40: brandrestengraf S.2.01 in het vlak.

Tijdens de aanleg van een kijkvenster rondom het brandrestengraf S.2.01 werden een tiental meter ten zuiden van dit graf een viertal urnenbijzettingen aangesneden. Gezien de verbruiningsprocessen in de bovenste lagen van de C-horizont was de insteek van de urnenbijzettingen nog niet leesbaar in het vlak. Enkel een grote amorfe vlek S.2.33 rondom drie bijzettingen werd aangetroffen. De restanten van de urnen werden volledig gelicht, maar de vlek rondom de urnen werd niet verder aangesneden, opnieuw ter vrijwaring van het spoor voor een vervolgonderzoek. Wanneer de verbruinde vlek verder afgegraven wordt komen mogelijk nog bijzettingen aan het licht en wordt het misschien mogelijk de insteek van de urnen in het vlak te onderscheiden. Wel bevatte deze vlek rondom de urnen opvallende concentraties verbrand botmateriaal.

Een vierde urne S.2.34 werd enkele meter meer zuidelijk in de verweerde A/C-horizont aangetroffen. Opnieuw werd, met het oog op een vervolgonderzoek, deze locatie na het lichten van de urne niet verder onderzocht. Deze locatie geeft na het volledig afgraven van de A/C-horizont mogelijk nog meer bijzettingen prijs.

Figuur 41: kijkvenster rondom het brandrestengraf (links) met rechtsonder de urnenbijzettingen in de verbruinde A/C-horizont.

Figuur 42: amorse, verbruinde vlek rondom drie urnenbijzettingen, met enkele meter er vandaan een vierde bijzetting in de verweerde A/C-horizont (de in situ urnen worden met een rode cirkel aangeduid).

Bij twee van de drie urnenbijzettingen uit S.2.33 waren de urnen vervaardigd uit handgevormd aardewerk. De scherpe binnenhalsknik en kamversiering laten toe deze recipiënten in de late bronstijd tot vroege ijzertijd te dateren. Merkwaardig is dat enkele van de breukvlakken van de urnen sporen van verbranding vertonen. Mogelijk zijn de urnen gebarsten toen ze op een vuur geplaatst werden of werden ze eerst gebroken, waarna ze in het vuur gestrooid werden. Het lijkt bijgevolg erg onwaarschijnlijk dat deze recipiënten volledig en ongebroken in de aarde werden bijgezet. Dit kan ook verklaren waren ze slechts erg gedeeltelijk teruggevonden werden.

Een derde bijzetting bestond uit de bodem van een recipiënt uit wit zeepwaar. Deze bodem werd, in tegenstelling tot de bijzettingen uit handgevormd aardewerk, vrijwel volledig aangetroffen. Deze bijzetting moet opvallend genoeg in de Romeinse periode gedateerd worden.

Bijzetting S.2.34 bestond uit fragmenten van een urne uit gladwandig gewoon aardewerk. Dit type aardewerk wordt doorgaans geklasseerd als gebruiks-aardewerk, maar komt ook voor in funeraire contexten.⁴⁸

⁴⁸ Stuart 1963, 36-71.

Figuur 43: urnenbijzettingen uit handgevormd aardewerk uit S.2.33. Gezien de typerende scherpe binnenhalsknik moet dit waarschijnlijk in de late bronstijd tot vroege ijzertijd gedateerd worden.

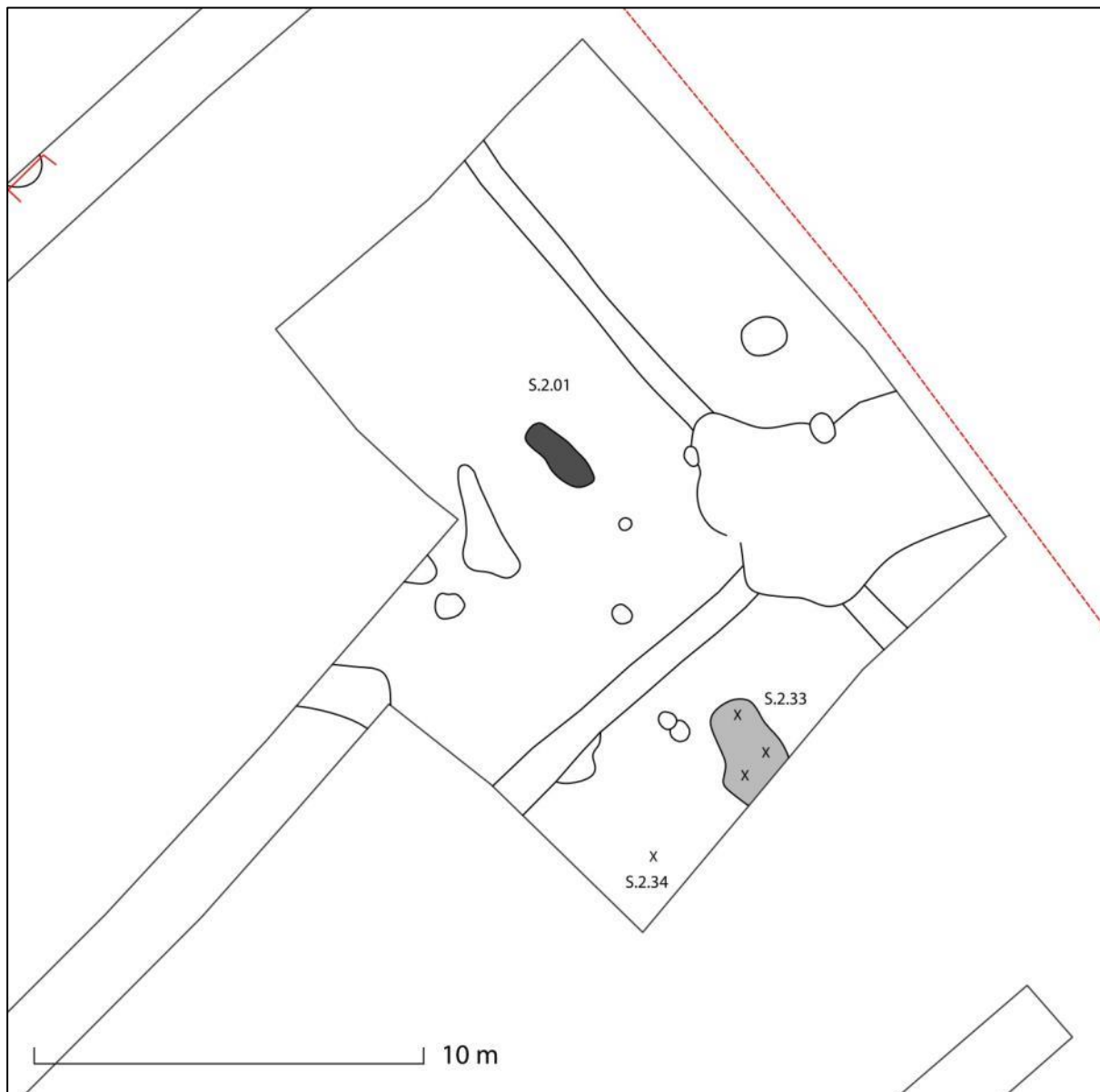

Figuur 44: bodem van de bijzetting uit de Romeinse periode uit S.2.33.

Figuur 45: fragmenten van bijzetting S.2.34.

De chronologische spreiding van de verschillende bijzettingen op eenzelfde locatie is alvast opmerkelijk. Twee bijzettingen dateren immers uit de late bronstijd, terwijl twee andere bijzettingen in de Romeinse periode geplaatst moeten worden. Er zijn echter aanwijzingen aanwezig dat de twee oudste bijzettingen zich niet in originele depositie bevinden: zo waren enkele van de breukvlakken van de urnen reeds verbrand en werden ze slechts erg fragmentair aangetroffen. Het is pas tijdens een vervolgonderzoek dat er meer chronologisch, functioneel en ruimtelijk inzicht kan verkregen worden in het mogelijke grafveld in de noordoostelijke hoek van het onderzoeksterrein.

Figuur 46: overzicht van de funeraire sporen in het noorden van WP02. Met een X worden de urnenbijzettingen aangeduid.

4.4 Kuilen en waterkuilen

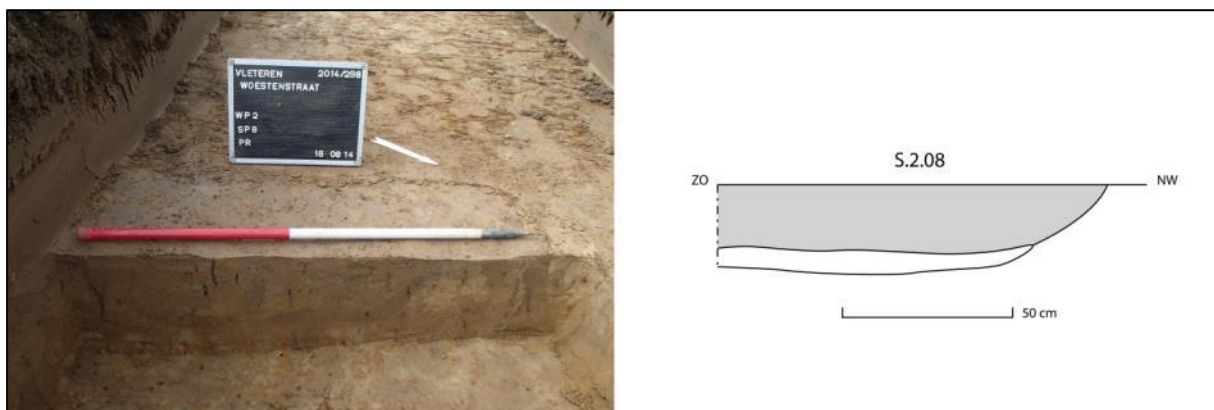
Er werden tijdens het onderzoek betrekkelijk weinig sporen aangetroffen die niet tot een greppelsysteem, structuur of funeraire zone gerekend werden. De enige vermeldenswaardige kuilen werden aangetroffen centraal in WP2 en in het kijkvenster rond de funeraire zones.

Centraal in sleuf WP2 bevond zich een ovalen kuil (1.20m x 50 cm) met een grijze, homogene vulling. Aangezien het spoor zich deels in de putwand bevond, kon de volledige omvang van het spoor niet achterhaald worden. In de coupe bleek het spoor ongeveer een 30 cm onder het archeologisch vlak bewaard. Vermoedelijk had de kuil een komvormige doorsnede met relatief platte bodem. De bodem van het spoor werd echter verstoord door een mollengang.

Aangezien het spoor geen aardewerk bevatte, kon het moeilijk sluitend gedateerd worden. De grijze, uitgeloopte vulling is echter erg gelijkend aan deze van de sporen uit de ijzertijd en Romeinse periode. Mogelijk moet ook kuil S.2.06 tot deze perioden gerekend worden.

Figuur 47: kuil S.2.06 in het vlak.

Figuur 48: kuil S.2.08 in de coupe.

In kijkvenster rond de funeraire sporen in het noorden van WP02 werden zeven kuilen (S.2.24, S.2.25, S.2.26, S.2.30, S.2.31, S.2.32 & S.2.36) aangetroffen. Deze werden ter vrijwaring van mogelijke bijkomende funeraire sporen slechts gedeeltelijk onderzocht. De sporen waren alle rond van vorm, met een diameter die varieerde tussen 40 cm en 1.20 m. De vulling van elk van deze sporen was grijs tot lichtgrijs en bleek steeds vrij sterk uitgeloogd. Kuil S.2.25 bevatte een fragment handgevormd aardewerk, dat waarschijnlijk als onderdeel van een vuurklok geïnterpreteerd moet worden.

Mogelijk moeten deze kuilen als paalkuilen geïnterpreteerd worden. Gezien de beperkte omvang van het kijkvenster waarin deze sporen werden aangetroffen, bleek het onmogelijk vast te stellen of deze tot de paalzetting van een structuur behoorden. Om schade aan bijkomende funeraire sporen te voorkomen, was het echter niet opportuun het kijkvenster te vergroten in de richting waarin het mogelijke vervolg van de paalzetting zich bevond.

Ter hoogte van de kruising van greppels S.2.23 en S.2.28 bevond zich een groot, onregelmatig spoor, dat beide greppels oversneed. Gezien de omvang en de locatie van het spoor, net op de kruising van twee greppels, is het niet onmogelijk dat men dit spoor als een waterkuil moet interpreteren.

Figuur 49: overzicht van de kuilen en mogelijke waterkuil in het noorden van WP02 in het vlak.

Figuur 50: overzicht van de kuilen en mogelijke waterkuil in het noorden van WP02.

4.5 *Recente sporen, sporen van landbewerking en verstoringen*

Verspreid over het onderzoeksterrein kwamen een drietal (sub)-recente grachten voor. Zo bevond zich centraal op het terrein een brede, noordoost-zuidwest georiënteerde gracht, die nog deels in gebruik was. Zowel in WP2 als in WP5 werden mogelijke oudere, reeds gedempte gebruiksfasen van de gracht aangetroffen. Parallel aan deze gracht werd over de gehele lengte van het westelijke deel van het onderzoeksterrein een tweede, reeds volledig gedempte gracht aangetroffen (S.8.01-S.9.03). Aan de zuidwestelijke grens van het onderzoeksterrein bevond zich ter hoogte van deze gracht een grote, ronde drenkpoel. Deze was waarschijnlijk geënt op een niet gedempt deel van de gracht. Beide recente grachten worden op historische kaarten vanaf de 19e eeuw weergegeven als perceelsgrachten.

Figuur 51: de gedempte perceelsgracht in WP10.

In de zuidoostelijke hoek van het onderzoeksterrein bevond zich een derde (sub)-recente gracht S.1.07. Deze gracht had een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie en werd gekenmerkt door een heterogene, donkere vulling. In de vulling van deze gracht werd geglazuurd, roodbakkend aardewerk aangetroffen, dat vermoedelijk in de 16^e-18^e eeuw gedateerd moet worden.

Verspreid over WP2 tot WP6 bevonden zich verschillende smalle, ondiepe greppeltjes, die gekenmerkt werden door een heterogene, bruine vulling. De oriëntatie van deze greppeltjes liep parallel aan deze van de recente perceelsgreppels. De sporen moeten dan ook als ploegsporen of sporen van landbewerking geïnterpreteerd worden.

Figuur 52: sporen van landbewerking in WP02.

Centraal in WP02 bevond zich een ronde kuil met een diameter van ongeveer 1.90m. De buitenzijde van de vulling bestond uit een homogeen grijs pakket, terwijl de kern van het spoor gevuld was met een erg heterogene, beige vulling. Het spoor bevatte enkele fragmenten van bom shrapnel. Het kan bijgevolg als bomkrater geïnterpreteerd worden.

Figuur 53: bomkrater in WP02.

Centraal op het onderzoeksterrein bevond zich een grote verstoring, die minstens 1.50 m onder het maaiveld diep was. Mogelijk maakte deze deel uit van een lokale ophoging of egalisering van het terrein. Gezien de grote diepte van de verstoring lijkt het onwaarschijnlijk dat er onder nog archeologische sporen bewaard bleven.

Figuur 54: coupe op de verstoring centraal op het onderzoeksterrein.

5 Analyse en interpretatie

Het archeologisch vooronderzoek te Vleteren - Woestenstraat leverde bijzonder interessante resultaten op: er werden aanwijzingen voor vrij intensieve menselijke aanwezigheid en activiteit tijdens meerdere periodes aangetroffen, mogelijk van de late bronstijd tot de late middeleeuwen. Mogelijk werd het onderzoeksterrein doorheen de tijd gebruikt als plek om te wonen en te leven, het land te cultiveren en de doden te begraven.

Tijdens de ijzertijd vond waarschijnlijk de oudste bewoning en bewerking van het onderzoeksterrein plaats. De bewoning werd geattesteerd in de vorm van een vrij extensief greppelsysteem, dat meer dan waarschijnlijk de afbakening van een woonerf vertegenwoordigde. Enkele van deze greppels bevatten handgevormd aardewerk dat algemeen in de ijzertijd gedateerd kan worden.

In de westelijke zone van het onderzoeksterrein werd daarenboven een structuur STR02 aangetroffen, die op basis van aardewerk aanwezig in de vulling van één van de aan de structuur gerelateerde paalkuilen in de ijzertijd gedateerd kan worden. Deze structuur had mogelijk een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie en was omgeven door een wandgreppel. De volledige paalzetting van de structuur werd, met het oog op een mogelijk vervolgonderzoek, tijdens het vooronderzoek niet blootgelegd. Een classificatie of datering van de structuur aan de hand van gekende gebouwtypologieën kon dan ook niet voorgesteld worden. Gezien de omvang en mogelijke complexiteit van de binneninrichting van de structuur kan deze met enige voorzichtigheid als woonhuis geïnterpreteerd worden.

De aanwezigheid van een extensief greppelsysteem en een mogelijke woonstructuur, doen vermoeden dat zich ter hoogte van het onderzoeksterrein een woonerf uit de ijzertijd bevindt. Een meer sluitende chronologische en ruimtelijke interpretatie van dit mogelijke woonerf kon na het vooronderzoek niet voorgesteld worden.

Tijdens de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode werd op het terrein een meer systematisch greppelsysteem aangelegd. Dit bestond in essentie uit twee parallelle dubbele greppels, die in noordwest-zuidoostelijke richting georiënteerd waren. Deze twee dubbele greppels lagen een kleine 100 m van elkaar verwijderd en omsloten het gehele centrale deel van het onderzoeksterrein. Meer dan waarschijnlijk deden deze greppels dienst als afbakening van een woonerf. Een erg gelijkaardig greppelsysteem werd immers ook aangetroffen te Menen – Kortewaagstraat. Daarnaast werden enkele secundaire greppels aangetroffen die gezien hun oriëntatie en de aangetroffen vondstcollectie tot hetzelfde systeem gerekend kunnen worden. Enkele van deze greppels kennen echter een minder systematisch verloop en moeten misschien eerder in functie van de interne inrichting van het woonerf en het omliggend landschap geïnterpreteerd worden.

Centraal op het oostelijke deel van het onderzoeksterrein werd een tweede structuur STR02 aangetroffen, waarvan de volledige constellatie opnieuw niet werd blootgelegd. De paalzetting die

werd aangetroffen bestond uit een rij van vier paalkuilen met noordoost-zuidwestelijke oriëntatie. Daarnaast werden ook een drietal secundaire paalzettingen aangetroffen, die mogelijk met de binneninrichting van de structuur in verband stonden. Gezien de ligging en oriëntatie van de structuur, lijkt het niet onmogelijk dat deze bij het woonerf uit de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode hoorde. Het mogelijk tweede woonerf besloeg met andere woorden het gehele centrale deel van het onderzoeksterrein. Daarenboven werden een aantal kuilen en paalkuilen aangetroffen die niet onmiddellijk aan een structuur gekoppeld konden worden. Mogelijk moeten ook deze ook tot de constellatie van het woonerf gerekend worden. Daarenboven werd op een kruising van twee greppels in het noordelijke deel van het onderzoeksterrein een grote onregelmatige vlek aangetroffen. Gezien de ligging en omvang van dit spoor lijkt het niet uitgesloten dat dit als waterkuil of –put geïnterpreteerd moet worden.

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek was het echter onmogelijk een sluitende chronologische en ruimtelijke interpretatie voor de sporen gerelateerd aan het woonerf voor te stellen. Daarenboven is het niet onmogelijk de chronologische discrepantie tussen het oudere woonerf en het woonerf uit de late ijzertijd tot vroeg Romeinse tijd geen stand houdt wanneer de gerelateerde sporen meer accuraat gedateerd kunnen worden.

On het noordelijke gedeelte van het onderzoeksterrein werden enkele aanwijzingen voor funeraire activiteiten aangetroffen. Naast een brandrestengraf werden mogelijk vier urnen bijzettingen blootgelegd. De identificatie van deze urnenbijzettingen bleek gezien het verbruinde bovenste deel van de C-horizont niet vanzelfsprekend. Daarnaast lijken de bijzettingen ook geen homogene chronologische groep te vormen: twee urnen moeten in de vroege ijzertijd gedateerd worden, terwijl de twee andere bijzettingen in de Romeinse periode gedateerd kunnen worden. Een volledige ruimtelijke, functionele en chronologische interpretatie van de funeraire zone kon na het vooronderzoek niet voorgesteld worden. Belangrijk in deze is dat slechts een beperkt deel van de mogelijke funeraire zone onderzocht werd, in het kader van de conservatie van mogelijke bijkomende sporen tijdens een vervolgonderzoek.

In de uiterste zuidwestelijke hoek van het onderzoeksterrein bevonden zich twee brede grachten, die bijzonder veel 13^e eeuwse grijsbakkend aardewerk en vroegrood aardewerk bevatten. De loop van deze sporen kon echter enkel in twee werkputten vastgesteld worden. De verdere ruimtelijke extensie van de sporen bleef tijdens het vooronderzoek onbekend. Wel lijkt de typologische samenstelling van het aardewerk uit de greppel, dat vooral bestond uit gebruikswaar, te wijzen op een nabije bewoning tijdens de late middeleeuwen. Gezien de ligging van de grachten lijkt deze mogelijke bewoning zich aan de zuidwestelijke zijde van het onderzoeksterrein te bevinden. Het is bijgevolg niet onwaarschijnlijk dat de kern van de bewoning zich buiten het onderzoeksterrein gesitueerd moet worden.

6 Besluit

Tijdens de archeologische prospectie te Vleteren - Woestenstraat werd een terrein van ongeveer 1.8 ha onderzocht. Hiertoe werden proefsleuven en kijkvensters aangelegd met een totale oppervlakte van 2175 m².

De aangetroffen sporen behoorden toe aan intensieve menselijke bewoning en activiteit op het terrein tijdens meerdere periodes, gaande van de ijzertijd tot de late middeleeuwen. Een vervolgonderzoek lijkt noodzakelijk indien met tot een volledig inzicht van deze menselijke aanwezigheid wil komen.

6.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Het doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Algemeen bestond de bodemopbouw uit sterk siltig zand of sterk zandige leem. Steeds werd een donkergrijze, recent geploegde Ap-horizont aangetroffen. Onder deze bouwvoor bevond zich een tweede, sterk humeuze ploeglaag (Aa2). Op het westelijke deel van het onderzoeksterrein werd lokaal (in WP9) een derde ploeglaag (Aa3) aangetroffen. Tussen de onderste ploeglaag en de moederbodem bevond zich dikwijls een vlekkerige, gebioturbeerde overgangslaag (A/C). De moederbodem bestond uit sterk siltig, grijsgeel zand (1C) en daaronder niveo-eolische afzettingen (2C).

- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

De op de bodemkaart vermelde textuur B-horizont werd slechts in enkele profielen aangetroffen, op het noordwestelijke deel van het onderzoeksterrein (WP7 en WP9). Deze horizont werd waarschijnlijk sterk geturbeerd door het bodemleven of tijdens het ontstaan van de bovenliggende ploeglagen. Op overige delen van het onderzoeksterrein vermeldt de bodemkaart echter geen profielontwikkeling.

- Zijn er tekenen van erosie?

Er werden geen aanwijzingen voor water- of winderosie aangetroffen. Wel werd de bodem sterk geërodeerd door landbouwactiviteiten.

- In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Algemeen bleek de originele bodemopbouw matig tot goed bewaard. Meer dan waarschijnlijk bevond er zich echter wel aanvankelijk ter hoogte van heel het onderzoeksterrein een textuur B-horizont. Deze werd slechts sporadisch en sterk verstoord aangetroffen. Het lijkt erop dat op de overige delen

van het onderzoeksterrein gedeeltelijk of volledig weg geërodeerd was tijdens het ontstaan van de ploeglagen. Bioturbatie en bodemleven veroorzaakte daarenboven een menglaag (A/C) tussen de ploeglagen en de moederbodem. Men heeft het in deze ook over de zogenaamde 'verbruining' van de bodem.

- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Tijdens het onderzoek werden 111 sporen aangetroffen.

- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Naast een aantal natuurlijke sporen, bleek het overgrote deel van de sporen antropogeen van oorsprong.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Tijdens het onderzoek werden mogelijk twee structuren aangetroffen. Gezien de paalzetting moeten deze waarschijnlijk als woonhuis geïnterpreteerd worden. Een datering aan de hand van het vondstmateriaal plaatst deze structuren in de ijzertijd tot de vroeg Romeinse periode.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

De aangetroffen sporen kunnen aan de hand van een voorlopige datering aan de hand van het vondstmateriaal in een drietal periodes geklasseerd worden, gaande van de ijzertijd, over de Romeinse periode tot de late middeleeuwen.

- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?

Het beeld van de sporen uit de ijzertijd en vroeg Romeinse periode lijkt te wijzen op de aanwezigheid van een vrij extensief woonerf. Eén van deze woonerven lijkt de gehele omvang van het onderzoeksterrein te beslaan. De omvang van de laat middeleeuwse occupatie of bewoning kon niet met zekerheid vastgesteld worden, maar lijkt zich in de zuidwestelijke hoek van het onderzoeksterrein te concentreren.

- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Er werden een drietal greppelsystemen aangetroffen, die in de ijzertijd tot Romeinse periode en de volle middeleeuwen gedateerd moeten worden. Zeker de oudste twee greppelsystemen moeten waarschijnlijk in verband gebracht worden met de indeling of inrichting van een erf of nederzetting. De greppel uit de volle middeleeuwen bevond zich in de uiterste zuidwestelijke hoek van het onderzoeksterrein. Een sluitende functionele interpretatie van dit spoor bleef tijdens het vooronderzoek dan ook onzeker.

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Kunnen de sporen gelinkt worden aan de nabijgelegen archeologische vindplaatsen?

In noordelijke deel van het onderzoeksterrein werd een funeraire zone aangetroffen. Deze bestond uit een brandrestengraf en vier mogelijke urnenbijzettingen. De sporen binnen deze zone gelijken sterk op de funeraire sporen te Vleteren – Kasteelweg en Vleteren – Veurnestraat.

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

Verspreid over heel het onderzoeksterrein werden mogelijk de restanten van twee of meer woonerven aangetroffen. Deze moeten waarschijnlijk in de late ijzertijd of Romeinse periode gedateerd worden. Ook tijdens deze perioden bevond zich in de noordoostelijke hoek van het onderzoeksterrein een funeraire zone. In de uiterste zuidwestelijke hoek van het onderzoeksterrein werd een vol middeleeuwse greppel aangetroffen. Gezien het vele gebruiksaardewerk dat dit spoor bevatte, moet dit waarschijnlijk met de inrichting van een erf of nederzetting in verband gebracht worden. De kern van deze bewoning lag waarschijnlijk ten zuidwesten van het onderzoeksterrein.

- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

Gezien de vrijwel intacte bodemopbouw op een groot deel van het onderzoeksterrein lijken de vindplaatsen in een goede bewaringstoestand te verkeren. Daarenboven drongen de meeste relevante sporen tot enkele tientallen centimeter door in de C-horizont. Wel zorgt de verbruining van de bovenste laag van de C-horizont er voor dat enkele fragile contexten, zoals urnen bijzettingen, geturbeerd werden. Gezien de urnen niet intact aangetroffen werden, lijken deze ook aangetast door latere landbewerking. Daarnaast verstoorden enkele recentere perceelsgrachten, een drenkpoel en een diepe verstoring centraal op het onderzoeksterrein een deel van het sporenbestand.

- Wat is de waarde van elke archeologische vindplaats?

De waarde van zowel de mogelijke woonerven, als van de funeraire zone, moet erg hoog ingeschat worden. Onderzoek op nabijgelegen percelen in Oost-Vleteren toonde aan dat zelf vrij beperkte resultaten tijdens een archeologische prospectie bijzonder interessante resultaten tijdens een vervolgonderzoek kunnen opleveren. De aangetroffen sporen langs de Waaistraat liggen daarenboven in het verlengde van de vindplaatsen op deze site. Verder onderzoek naar de vindplaatsen aan de Waaistraat kunnen een grote meerwaarde betekenen voor de reconstructie van het verleden van deze archeologisch erg rijke regio. Daarnaast werd een mogelijke bewoning tijdens de late middeleeuwen aangetroffen. Dit type vindplaats werd in de omgeving vooralsnog niet aangetroffen.

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Gezien de bouw van diep gefundeerde woningen en de aanleg van een wegenis binnen het gehele onderzoeksterrein, lijken alle archeologische sterk bedreigd door de geplande ontwikkeling. In situ behoud van de vindplaatsen lijkt bijgevolg uitgesloten.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

Gezien de afbakening van woonerven over vrijwel het gehele onderzoeksterrein aangetroffen werden, komt dit hele terrein in aanmerking voor een vervolgonderzoek. Zones waar deze erven minder intens werden aangetroffen, zoals in het noordelijke en zuidwestelijke deel van het onderzoeksterrein, werd respectievelijk een funeraire zone en een mogelijke laat middeleeuwse bewoning aangetroffen. Deze vindplaatsen dienen in regel in één niveau vlakdekkend onderzocht te worden. Dit vlak bevindt zich algemeen ongeveer 40-50 cm onder het maaiveld.

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek

Het terrein wordt best onderworpen aan een standaard vlakdekkend archeologisch onderzoek, zoals beschreven in de minimumnormen. Bijzondere aandacht moet wel gaan naar de verbruining van de bovenste zone van de C-horizont. Het sporenbestand is in de verbruinde C-horizont immers niet leesbaar. Fragile contexten en sporen, zoals urnenbijzettingen, brandrestengraven of secundaire paalkuilen kunnen tijdens het afgraven van de verbruinde laag echter beschadigd of volledig vernietigd worden. Bij de aanleg van het archeologisch vlak tijdens het vervolgonderzoek lijkt het aangewezen reeds bij het afgraven van de verbruinde C-horizont sporen waar te nemen. De ervaring leert dat wanneer men grote oppervlakten aanlegt, de leesbaarheid van sporen in de verbruinde laag immers aanzienlijk hoger is dan bij de aanleg van kleine oppervlaktes tijdens een sleuvenonderzoek.

- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

Het vooronderzoek leek niet in staat de ruimtelijke, functionele en chronologische interpretatie van de verschillende vindplaatsen sluitend te vatten. Het vervolgonderzoek dient zich dan ook in eerste instantie op deze problematiek te concentreren. Bijzonder is de mogelijke aanwezigheid van één of meerdere woonerven op het terrein. Een vervolgonderzoek op het terrein biedt een uitzonderlijke kans de volledige inrichting van dergelijke nederzettingen en het omliggende landschap te bestuderen. De resultaten van het onderzoek dienen ook in een bredere context te worden geplaatst: niet enkel ligt het terrein aan de Waaistraat midden in een bijzonder rijke archeologische zone, ook de bredere regionale context mag niet uit het ook verloren worden. Ten slotte lijkt het interessant de resultaten van het vooronderzoek te confronteren met deze van het vervolgonderzoek. Op deze manier kan men

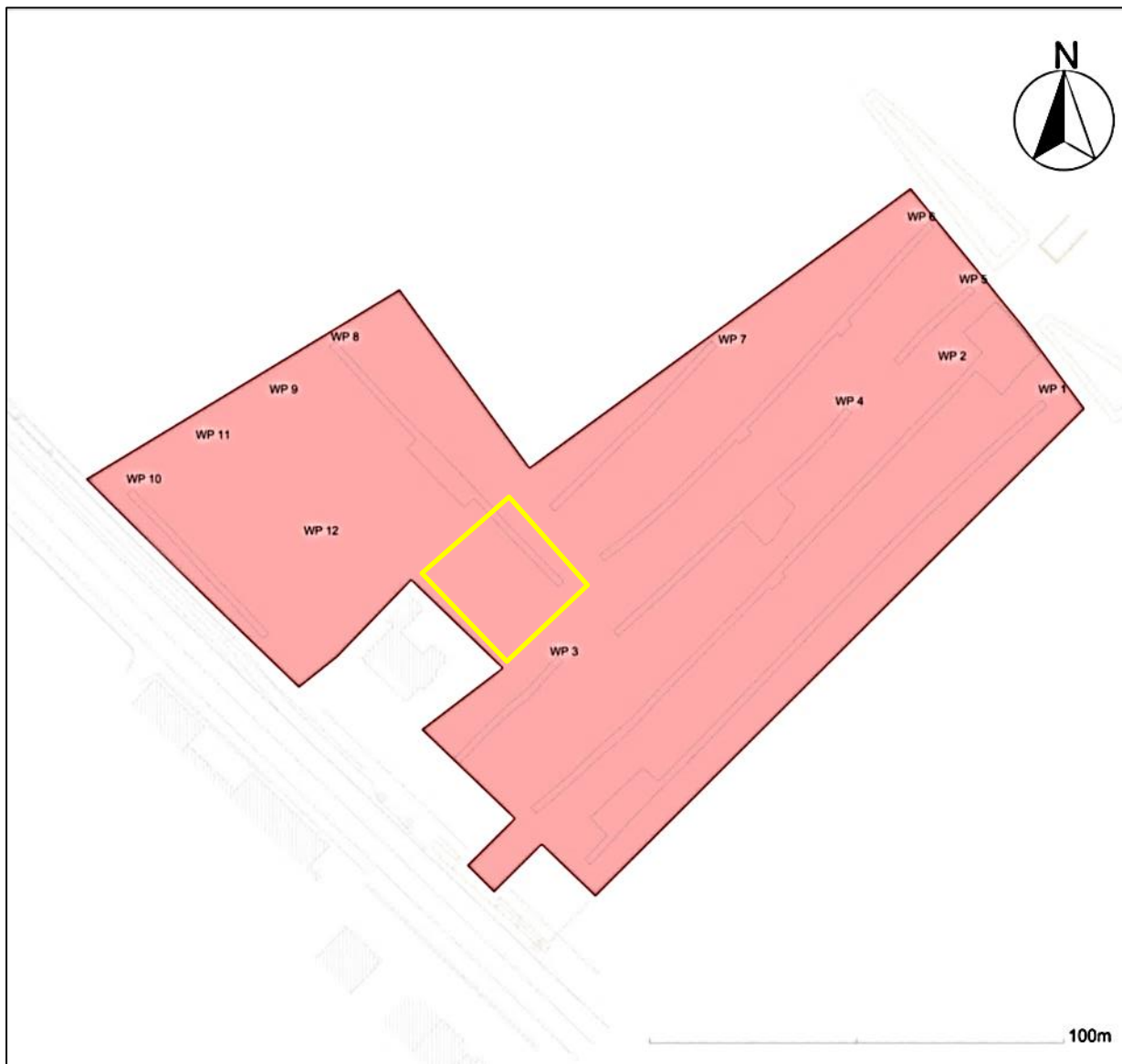
mogelijk tot betere inzichten komen omtrent de efficiëntie en accuraatheid van de gebruikte methodiek tijdens het vooronderzoek.

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Gezien de aanwezigheid van sporen van bewoning tijdens meerdere periodes, lijkt het evident dat de algemene staal- en monsternames met betrekking tot datering, reconstructie van het landschap en menselijke consumptie voorgesteld worden. Hierbij gaat het over C14-dateringen, pollenstalen, analyse van macroresten,... De aanwezigheid van een funeraire zone noodzaakt echter ook bijkomende bemonstering en analyse van grafcontexten. Brandrestengraven worden in regel volledig bemonsterd en urnenbijzettingen dienen te worden geanalyseerd tijdens een fysisch-antropologisch onderzoek.

6.2 **Advies**

Gezien de hoge archeologische waarde van de onderzochte zone adviseert BAAC Vlaanderen het volledige plangebied op te nemen in een vlakdekkend vervolgonderzoek. Dit niet enkel gezien de waarde van de aangetroffen sporen, maar ook door de locatie van het terrein, midden in een bijzonder rijke archeologische zone, maken dergelijk onderzoek bijzonder aanbevelingswaardig. De grote van het onderzoeksgebied zou bijgevolg ca. 1,8ha bedragen. De verstoorde zone centraal op het onderzoeksterrein zou hierbij wel buiten de vervolgopdracht vallen.

Figuur 55: advies voor het vervolgonderzoek (aangegeven in rood). In geel de verstoorde zone.

7 Bibliografie

AGACHE R. 1976: *Les fermes indigenes d'époque pré-Romaine et Romaine dans le bassin de la Somme*, Cahier archéologiques de Picardie 3.3, 117-138.

ANTROP M. ea. 1987: *De open ruimte in Vlaanderen. Handleidingen*. Brussel: Koning Boudewijnstichting.

BODEMVERKENNER 2014: *DOV Bodemverkenner*, Databank Ondergrond Vlaanderen [online] (geraadpleegd op 05.09.2014): <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

BOGEMANS F. & BAETEMAN C. 2006: *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 19-20: Veurne – Roeselare*, Brussel: Vlaamse overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2014: *Mortsel* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#> (geraadpleegd op 21 februari 2014).

DEBRABANDERE F, DEVOS M, KEMPENEERS P ea. 2010: *De Vlaamse Gemeentenamen: Verklarend woordenboek*, Brussel: Davidsfonds Uitgeverij.

DE GEYTER G. (ed.) 2001: *Toelichting bij de geologische kaart van België, Vlaams Gewest. Kaartblad 27-28-29: Proven – Ieper – Ploegsteert*, Brussel: Ministerie van Economische zaken.

DE GEYTER G. (ed.) 2002: *Toelichting bij de geologische kaart van België, Vlaams Gewest. Kaartblad 19-20: Veurne - Roeselare*, Brussel: Ministerie van Economische zaken.

DEMEY D. 2013: *Oostvleteren Kasteelweg: Basisrapport*, Sijsele: Ruben Willaert bvba.

DHAEZE W. & VERBRUGGE A. 2007: *Archeologisch onderzoek langs de Kortewaagstraat te Menen (2206-2007) (plangebied Menen-Oost-Uitbreiding)*, VIOE Intern Rapport, Zarren: VIOE.

DOV VLAANDEREN 2014: Databank Ondergrond Vlaanderen [online], <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 21 februari 2014).

GEOPUNT 2014: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen [online], <http://www.geopunt.be/kaart?viewer=Geopunt-kaart> (geraadpleegd 21 februari 2014).

HASQUIN H. (ed.) 1980: *Gemeenten van België: Geschiedkundig en administratief-geografisch woordenboek. Deel 2: Vlaanderen – Brussel*, Brussel: Gemeentekrediet van België.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2014a: *De Inventaris van het Wereldoorlogerfgoed: 2 ondergrondse betonconstructies 'F' (Oostvleteren - WOI) (ID: 1065)* [online] (geraadpleegd op 05.09.2014): <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/woi/relict/1065>.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2014b: *De Inventaris van het Wereldoorlogerfgoed. Huis gebouwd op betonnen constructie (ID: 687)* [online] (geraadpleegd op 05.09.2014): <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/woi/relict/687>.

LAGA P., LOUWYE S. & GEETS S. (eds.) 2001: *Paleogenen and Neogene lithostratigraphic units (Belgium)*, *Geologica Belgica* 4 / 1-2, 135-152.

MATTHIJS J. 2002: *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 27-28-29: Proven – Ieper – Ploegsteert*, Brussel: Vlaamse overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

MONUMENT GROUP 2014: Oostvleteren – Veurnestraat. Evaluatienota.

STUART P. 1963: *Gewoon aardewerk uit de Romeinse legerplaats en de bijhorende grafvelden te Nijmegen*, Beschrijving van de verzamelingen in het Rijksmuseum G.M.KAM te Nijmegen VI, Leiden: Ministerie van onderwijs, kunsten en wetenschappen.

VAN RANST E. & SYS C. 2000: *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1 : 20 000)*, Universiteit Gent: Gent.

VERHEYE W. & AMERYCKX J.B. 2007: *Bodem & Bodemkunde voor tuin, landbouw en milieu. Bodemvorming, bodemeigenschappen, de bodems van België. Toepassingen*, Gent: Uitgever W. Ameryckx.

8 Lijst met figuren

Figuur 1: Topografische kaart met aanduiding plangebied	5
Figuur 2: Kadasterkaart met aanduiding plangebied	6
Figuur 3: ligging van de sleuven op de inplantingskaart van de werkzaamheden.....	2
Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op een orthofoto	3
Figuur 5: Traditionele landschappen in Zuid-West-Vlaanderen.....	5
Figuur 6: het onderzoeksgebied (rood) weergegeven op de bodemkaart van Vlaanderen.....	6
Figuur 7: weergave van het plangebied op de tertiaire geologische kaart (boven: detail). In het paars wordt het Lid van Aalbeke weergegeven, in het roze het Lid van Kortemark.....	7
Figuur 8: het onderzoeksgebied (rode stip) weergegeven op de quartairgeologische kaart. In het groen worden de Weichseliaanse fluviatiele en eoloische afzettingen weergegeven. De beide afzettingen net ten zuiden van het plangebied bestaan echter enkel uit eolische afzettingen zonder de onderliggende fluviatiele afzettingen.....	9
Figuur 9: aanduiding van het plangebied op de Ferrariskaart (1771-1778).....	12
Figuur 10: aanduiding van het plangebied op de Vandermaelenkaart (1846-1854).....	13
Figuur 11: aanduiding van het plangebied op de Poppkaart (1842-1879).....	14
Figuur 12: weergave van het plangebied op de CAI.....	15
Figuur 13: overzicht van de bewoning en het grafveld te Oostvleteren - Kasteelweg tijdens de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode.....	16
Figuur 14: algemeen sporenplan van de opgraving Oostvleteren - Veurnestraat.....	17
Figuur 15: aanleg van de proefsleuven.....	20
Figuur 16: Inplanting proefsleuven en kijkvensters binnen het plangebied.....	21
Figuur 17 Het plangebied, gezien vanuit het noordoosten.....	24
Figuur 18 Profiel 1.1	25
Figuur 19 Profiel 4.1	26
Figuur 20: Profiel 7.2	27
Figuur 21: verbrand handgevormd aardewerk uit greppels S.1.02 (links) en S.1.12 (rechts).....	28
Figuur 22: fragmenten van een grove bodem van een recipiënt uit de ijzertijd uit greppel S.9.04.....	29
Figuur 23: samenvloeiing tussen greppel S.1.02 en S.1.05 in het vlak.....	30
Figuur 24: overzicht van het oudste greppelsysteem (donkergrijs).....	31
Figuur 25: greppel S.8.07 in de coupe.....	32
Figuur 26: vondstmateriaal uit greppels S.1.03 (links) en S.8.07 (rechts).....	33
Figuur 27: de zuidelijke dubbele greppel S.1.03 en S.1.04 in het vlak.....	34
Figuur 28: dubbele greppel S.1.09 en S.1.10 in de coupe. In de coupe werd duidelijk dat het bovenste gedeelte van de sporen in het vlak niet leesbaar waren gezien de verbruining van de bovenste zone van de C-horizont	35

Figuur 29: overzicht van het tweede greppelsysteem (donkergrijs). Dit systeem moet mogelijk aan tijdens de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse periode gedateerd worden.	36
Figuur 30: vondstmateriaal uit greppels S.6.12 (links) en S.6.02 (rechts).	37
Figuur 31: partiële coupes op grachten S.10.04 (links) en S.12.03 (rechts).	38
Figuur 32: selectie van het aardewerk uit gracht S.12.03 (links) en S.10.04 (rechts).	39
Figuur 33: overzicht van het derde greppelsysteem, dat bestond uit twee erg omvangrijke 13 ^e eeuwse grachten.	40
Figuur 34: paalkuil S.4.05 in de coupe.	41
Figuur 35: overzicht van STR01 in het vlak.	42
Figuur 36: overzicht van STR01.	43
Figuur 37: paalkuil S.8.07bis in de coupe.	44
Figuur 38: een selectie van het aardewerk uit paalkuil S.8.07bis.	44
Figuur 39: overzicht van STR02.	45
Figuur 40: brandrestengraf S.2.01 in het vlak.	46
Figuur 41: kijkvenster rondom het brandrestengraf (links) met rechtsonder de urnenbijzettingen in de verbruinde A/C-horizont.	47
Figuur 42: amorfe, verbruinde vlek rondom drie urnenbijzettingen, met enkele meter er vandaan een vierde bijzetting in de verweerde A/C-horizont (de in situ urnen worden met een rode cirkel aangeduid).	48
Figuur 43: urnenbijzettingen uit handgevormd aardewerk uit S.2.33. Gezien de typerende scherpe binnenhalsknik moet dit waarschijnlijk in de late bronstijd tot vroege ijzertijd gedateerd worden.	49
Figuur 44: bodem van de bijzetting uit de Romeinse periode uit S.2.33.	49
Figuur 45: fragmenten van bijzetting S.2.34.	50
Figuur 46: overzicht van de funeraire sporen in het noorden van WP02. Met een X worden de urnenbijzettingen aangeduid.	51
Figuur 47: kuil S.2.06 in het vlak.	52
Figuur 48: kuil S.2.08 in de coupe.	52
Figuur 49: overzicht van de kuilen en mogelijke waterkuil in het noorden van WP02 in het vlak.	53
Figuur 50: overzicht van de kuilen en mogelijke waterkuil in het noorden van WP02.	54
Figuur 51: de gedempte perceelsgracht in WP10.	55
Figuur 52: sporen van landbewerking in WP02.	56
Figuur 53: bomkrater in WP02.	56
Figuur 54: coupe op de verstoring centraal op het onderzoeksterrein.	57
Figuur 55: advies voor het vervolgonderzoek (aangegeven in rood). In geel de verstoorde zone.	65

9 Bijlagen

9.1 Lijsten

9.1.1 Fotolijst

9.1.2 Sporelijst

9.1.3 Vondstenlijst

9.2 Kaartmateriaal

9.2.1 Algemeen sporenplan

9.2.2 Advieskaart

9.3 Cd-rom

Bijlage 9.1.1. Fotolijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking
P8180016	1	1	S.1.01	Profiel 1.01	NW	
P8180017	1	1	S.1.01	Profiel 1.01	NW	
P8180018	1	1	S.1.01	Profiel 1.01	NW	
P8180019	1	1	S.1.01	Profiel 1.01	NW	
P8180020	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180021	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180022	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180023	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180024	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180025	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180026	1	1		Profiel 1.02	NW	
P8180027	1	1		Profiel 1.02	NW	
P8180028	1	1		Profiel 1.03	NW	
P8180029	1	1		Profiel 1.03	NW	onscherp
P8180030	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180031	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180032	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180033	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180034	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180035	1	1	S.1.08	Detail	NO	
P8180036	1	1	S.1.08	Coupe	Z	
P8180037	1	1	S.1.08	Coupe	Z	
P8180038	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180039	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180040	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180041	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180042	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180043	1	1	S.1.11	Detail	O	
P8180044	1	1	S.1.11	Detail	O	
P8180045	1	1		Profiel 1.04	NW	
P8180046	1	1		Profiel 1.04	NW	
P8180047				Sfeerfoto		
P8180048				Sfeerfoto		
P8180049				Sfeerfoto		
P8180050				Sfeerfoto		
P8180051				Sfeerfoto		
P8180052	1	1	S.1.11	Coupe	O	
P8180053	1	1	S.1.11	Coupe	O	
P8180054	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180055	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180056	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180057	1	1		Vlakfoto	NO	
P8180058	2	1	S.2.01	Detail	ZW	
P8180059	2	1	S.2.01	Detail	ZW	
P8180060	2	1	S.2.02-04	Detail	ZW	
P8180061	2	1	S.2.02-04	Detail	ZW	
P8180062	2	1	S.2.05	Detail	ZW	
P8180063	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180064	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180065	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180066	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180067	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180068	2	1	S.2.01	Detail	ZW	Ingekrast
P8180069	2	1	S.2.01	Detail	ZW	Ingekrast
P8180070	2	1	S.2.08	Detail	ZW	
P8180071	2	1	S.2.08	Detail	ZW	
P8180072	2	1		Profiel 2.01	ZO	
P8180073	2	1		Profiel 2.01	ZO	Ingekrast
P8180074	2	1	S.2.08	Coupe	ZW	
P8180075	2	1	S.2.08	Coupe	ZW	
P8180076	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180077	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180078	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180079	2	1		Vlakfoto	ZW	

Bijlage 9.1.1. Fotolijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking
P8180080	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180081	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180082	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180083	2	1		Vlakfoto	Z	Bomkrater
P8180084	2	1		Vlakfoto	Z	Bomkrater
P8180085	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180086	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180087	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180088	2	1	S.2.16	Detail	W	
P8180089	2	1	S.2.16	Detail	W	
P8180090	2	1	S.2.16	Coupe	W	
P8180091	2	1	S.2.16	Coupe	W	
P8180092	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180093	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180094	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180095	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180096	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180097	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180098	2	1		Vlakfoto	ZW	
P8180099	3	1		Vlakfoto	ZW	
P8180100	3	1		Vlakfoto	ZW	
P8180101	3	1		Profiel 3.01	ZO	
P8180102	3	1		Profiel 3.01	ZO	
P8180103	3	1		Vlakfoto	ZW	
P8180104	3	1		Vlakfoto	ZW	
P8180105	3	1		Profiel 3.2	ZO	
P8180106	3	1		Profiel 3.2	ZO	
P8180107	3	1	S.3.02	Detail	ZO	
P8180108	3	1	S.3.02	Detail	ZO	
P8180109	3	1	S.3.02	Coupe	O	
P8180110	4	1		Profiel 4.1	ZO	
P8180111	4	1		Profiel 4.1	ZO	
P8180112	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180113	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180114	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180115	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180116	4	1	S.4.03	Detail	W	
P8180117	4	1	S.4.03	Detail	W	
P8180118	4	1	S.4.04	Detail	ZW	
P8180119	4	1	S.4.04	Detail	ZW	
P8180120	4	1	S.4.04	Coupe	ZW	
P8180121	4	1	S.4.04	Coupe	ZW	
P8180122	4	1	S.4.03	Coupe	ZW	
P8180123	4	1	S.4.03	Coupe	ZW	
P8180124	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180125	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180126	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180127	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180128	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180129	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180130	4	1	S.4.05	Detail	NW	
P8180131	4	1	S.4.05	Detail	NW	
P8180132	4	1		Profiel 4.02	ZO	
P8180133	4	1		Profiel 4.02		
P8180134	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180135	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180136	4	1		Vlakfoto	ZW	
P8180137	4	1	S.4.05	Coupe	NW	
P8180138	4	1	S.4.05	Coupe	NW	
P8180139	4	1	S.4.17	Detail	NW	
P8180140	4	1	S.4.17	Coupe	NW	
P8180141	4	1	S.4.17	Coupe	NW	
P8180142	4	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 01
P8180143	4	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 01

Bijlage 9.1.1. Fotolijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking
P8180144	4	1	S.4.10	Detail	NO	
P8180145	4	1	S.4.11-14	Detail	N	
P8180146	4	1	S.4.11-14	Detail	N	
P8180147	4	1	S.4.15	Detail	NW	
P8180148	4	1	S.4.16	Detail	O	
P8180149	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180150	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180151	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180152	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180153	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180154	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180155	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180156	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180157	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180158	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180159	4	1		Vlacfoto		Kijkvenster STR 01
P8180160	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180161	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180162	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180163	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180164	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180165	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180166	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180167	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180168	2	1		Vlacfoto		Kijkvenster
P8180169	2	1	S.2.25	Detail	ZO	
P8180170	2	1				MISLUKT
P8180171	2	1	S.2.26	Detail	ZW	
P8180172	2	1	S.2.24	Detail	ZW	
P8180173	2	1	S.2.31-33	Detail	Z	
P8180174	2	1	S.2.31-33	Detail	Z	
P8180175	2	1	S.2.34	Detail	Z	
P8180176	2	1	S.2.30	Detail	N	
P8180177	2	1	S.3.36	Detail	N	
P8190178	5	1		Vlacfoto	NO	
P8190179	5	1		Vlacfoto	NO	
P8190180	5	1				Omgevingsfoto
P8190181	5	1				Omgevingsfoto
P8190182	5	1				Omgevingsfoto
P8190183	5	1				Omgevingsfoto
P8190184	5	1				Omgevingsfoto
P8190185	5	1				Omgevingsfoto
P8190186	5	1		Vlacfoto	NO	
P8190187	5	1		Profiel 5.01	NW	
P8190188	5	1		Profiel 5.01	NW	
P8190189	5	1	S.5.02	Detail	NW	
P8190190	5	1	S.5.02	Detail	NW	
P8190191	5	1		Vlacfoto	NO	
P8190192	5	1	S.5.02	Coupe	NW	
P8190193	5	1	S.5.02	Coupe	NW	
P8190194	5	1	S.5.03	Coupe	ZO	
P8190195	5	1	S.5.03	Coupe	ZO	
P8190196	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190197	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190198	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190199	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190200	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190201	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190202	6	1	S.6.02	Detail	ZO	
P8190203	6	1		Profiel 6.1	NW	
P8190204	6	1		Vlacfoto	ZW	
P8190205	6	1	S.6.05-07	Detail	ZW	
P8190206	6	1	S.6.05-07	Detail	ZW	
P8190207	6	1	S.6.05-07	Detail	ZW	

Bijlage 9.1.1. Fotolijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking
P8190208	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190209	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190210	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190211	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190212	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190213	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190214	6	1	S.6.15	Detail	W	
P8190215	6	1	S.6.15	Coupe	W	
P8190216	6	1		Profiel 6.2	NW	
P8190217	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190218	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190219	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190220	6	1		Vlakfoto	ZW	
P8190221	7	1		Profiel 7.1	NW	
P8190222	7	1		Profiel 7.2	NW	
P8190223	7	1		Profiel 7.3	NW	
P8190224	7	1		Profiel 7.3	NW	
P8190225	7	1		Vlakfoto	ZW	
P8190226	7	1		Vlakfoto	ZW	
P8190227	7	1		Vlakfoto	ZW	
P8190228	7	1		Vlakfoto	ZW	
P8190229	8	1		Profiel 8.3	NO	
P8190230	8	1		Profiel 8.3	ZW	
P8190231	8	1		Profiel 8.3	ZW	
P8190232	8	1		Profiel 8.3	ZW	
P8190233	8	1		Profiel 8.3	ZW	
P8190234	8	1		Profiel 8.3	ZW	
P8190235	8	1		Profiel 8.3	ZW	
P8190236	8	1		Profiel 8.1	NO	
P8190237	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190238	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190239	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190240	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190241	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190242	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190243	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190244	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190245	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190246	8	1		Vlakfoto	ZO	
P8190247	8	1		Profiel 8.2	ZW	
P8190248	9	1		Profiel 9.1	ZW	
P8190249	9	1		Profiel 9.1	ZW	
P8190250	9	1		Profiel 9.2	ZW	
P8190251	9	1		Profiel 9.3	NO	
P8190252	8	1	S.8.01	Coupe	ZW	
P8190253	8	1	S.8.02-05	Detail	ZW	
P8190254	8	1	S.8.06	Detail	ZO	
P8190255	9	1		Vlakfoto	NO	
P8190256	9	1		Vlakfoto	NO	
P8190257	9	1		Vlakfoto	NO	
P8190258	9	1		Vlakfoto	NO	
P8190259	9	1		Vlakfoto	NO	
P8190260	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190261	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190262	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190263	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190264	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190265	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190266	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190267	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190268	10	1		Vlakfoto	NO	
P8190269	10	1		Profiel 10.01	ZW	
P8190270	11	1		Vlakfoto	NO	
P8190271	11	1		Profiel 11.01	NO	

Bijlage 9.1.1. Fotolijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking
P8190272	12	1		Vlakfoto	ZW	
P8190273	12	1		Vlakfoto	NO	
P8190274	12	1		Profiel 12.01	NO	
P8190275	12	1		Profiel 12.01		
P8200276	8	1		Vlakfoto	ZO	Kijkvenster STR 02
P8200277	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200278	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200279	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200280	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200281	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200282	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200283	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200284	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200285	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200286	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200287	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200288	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200289	8	1		Vlakfoto		Kijkvenster STR 02
P8200290	8	1	S.8.07b	Detail	ZO	
P8200291	8	1	S.8.08b	Detail	ZO	
P8200292	8	1	S.8.09	Detail	NO	
P8200293	8	1	S.8.10	Detail	NO	
P8200294	8	1		Vlakfoto		STR 02
P8200295	8	1		Vlakfoto		STR 02
P8200296	8	1		Vlakfoto		STR 02
P8200297	8	1		Vlakfoto		STR 02
P8200298	8	1	S.8.07b	Coupe	O	
P8200299	8	1	S.8.07b	Coupe	O	
P8200300	8	1	S.8.07b	Coupe	O	
P8200301	8	1	S.8.07b	Coupe	O	
P8200302	8	1	S.8.07	Coupe	ZW	
P8200303	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200304	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200305	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200306	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200307	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200308	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200309	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200310	1	1		Vlakfoto		Kijkvenster
P8200311	1	1	S.1.05	Coupe	NW	
P8200312	1	1	S.1.05	Coupe	NW	
P8200313	1	1	S.1.05	Coupe	NW	
P8200314	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	
P8200315	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	
P8200316	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	
P8200317	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	
P8200318	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	
P8200319	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	
P8200320	1	1	S.1.09-10	Coupe	NW	

Bijlage 9.1.2. Sporenlijst

Spoor	WP	Vlak	Interpretatie	Beschrijving (afmetingen, textuur, kleur, inclusies)	Coupe J/N
S.1.01	1	1	Greppel	0,50 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn	N
S.1.02	1	1	Greppel	0,60 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn, Hk	N
S.1.03	1	1	Greppel	0,70 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn, Hk, Aw	N
S.1.04	1	1	Greppel	0,50 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn, Hk	N
S.1.05	1	1	Greppel	0,50 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn, Hk	J
S.1.06	1	1	Greppel	0,50 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn	N
S.1.07	1	1	Gracht	+5 m breed, langwerpig; Homo, DGr; Lz3; Mn, Aw	N
S.1.08	1	1	Natuurlijk	0,60 m diameter, rond; Homo Gr-LGr; Lz3; Mn	J
S.1.09	1	1	Greppel	0,70 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn	J
S.1.10	1	1	Greppel	0,80 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn	J
S.1.11	1	1	Natuurlijk	1,20 x 60 m, ovaal; Hetero, gevlekt LGr-Gr-Be; Lz3	J
S.1.12	1	1	Greppel	0,60 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Mn	N
S.2.01	2	1	Brandrestengraf	2,00 x 0,80 m, rechthoekig; Hetero, DGr-Gr-Zw, Be gevlekt; Lz3; Hk++	N
S.2.02	2	1	Natuurlijk	onregelmatig; Hetero, LGr-Be; Lz3; Bio++	N
S.2.03	2	1	Natuurlijk	ovaal; Hetero, LGr-Be; Lz3; Bio++	N
S.2.04	2	1	Natuurlijk	ovaal; Hetero, LGr-Be; Lz3; Bio++	N
S.2.05	2	1	Natuurlijk	onregelmatig; Hetero, LGr-Be; Lz3; Bio++	N
S.2.06	2	1	Natuurlijk	onregelmatig; Hetero, LGr-Be; Lz3; Bio++	N
S.2.07	2	1	Natuurlijk	onregelmatig; Hetero, LGr-Be; Lz3; Bio++	N
S.2.08	2	1	Kuil	1,20 x 0,60 m, rechthoekig; Homo, Gr; Lz3; Aw, Hk	J
S.2.09	2	1	Greppel	Idem S.1.10	N
S.2.10	2	1	Greppel	Idem S.1.09	N
S.2.11	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.12	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.13	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.14	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.15	2	1	Bomkrater	1,50 m diameter, rond; Homo, Gr; Hetero ronde kern; Lz3; Shrapnell, Fe	N
S.2.16	2	1	Natuurlijk/bodem kuil	0,70 x 0,30 m, onregelmatig; Homo, LGr; Lz3; Hk+	J
S.2.17	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 cm breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.18	2	1	Vervalt		
S.2.19	2	1	Natuurlijk	onregelmatig; Homo, LGr gevlekt; Lz1; Mn	N
S.2.20	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.21	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.22	2	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	N
S.2.23	2	1	Greppel	0,60 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3; Mn+, Fe	N
S.2.24	2	1	Kuil/paalkuil	0,80 x 0,50 m, ovaal; Homo, Br-Gr; Lz2; Bio, Hk, Fe	
S.2.25	2	1	Kuil/paalkuil	1 m diameter, rond; Homo, LBr-Gr; Lz2; Hk, Aw, Bio	
S.2.26	2	1	Kuil/paalkuil	0,40 x 0,25 m, ovaal; Homo, Br-Gr; Lz2; Fe, Aw, Aw	
S.2.27	2	1	Recente kuil	0,80 x 0,40 m, rechthoekig; Hetero, LBr-Wi; Lz1; Fe	
S.2.28	2	1	Greppel	0,60 m breed, langwerpig; Homo, LBr-LGr; Lz3; Fe, Mn	
S.2.29	2	1	Waterkuil?	onregelmatig; Homo, LGr-Br; Lz3; Fe, Mn; vlek bij kruising 2 greppels	
S.2.30	2	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk	
S.2.31	2	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk	
S.2.32	2	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk	
S.2.33	2	1	urnebijzettingen	concentratie van 3 urnebijzettingen in verbruinde A/C-horizont, spoor nog niet zichtbaar	
S.2.34	2	1	urnebijzetting	urnebijzetting in verbruinde A/C-horizont, spoor nog niet zichtbaar	
S.2.35	2	1	Kuil/paalkuil	onregelmatig; Homo, LBr-Gr; Lz3; Bio, Fe-	
S.2.36	2	1	Kuil/paalkuil	0,30 m diameter, rond; Homo, DBr-DGr; Lz3; Bio, Hk	
S.3.01	3	1	Natuurlijke opduiking	onregelmatig; Homo, Gr-Be; Mn++	J
S.3.02	3	1	Recente paalkuil	0,30 m diameter, rond; Homo, DBr-DGr; scherp afgelijnd; Lz3	J
S.4.01	4	1	Greppel	0,85 m breed, langwerpig; Homo, LBr-Gr; Lz3; Hk, Mn, Fe; idem S.1.10	N
S.4.02	4	1	Greppel	0,55 m breed, langwerpig; Homo, LBr-Gr; Lz3; Hk, Mn, Fe; idem S.1.09	N
S.4.03	4	1	Natuurlijk	0,90 x 0,50 m, ovaal; Hetero, LBr-LGr; Lz3; Fe	N
S.4.04	4	1	Natuurlijk		J
S.4.05	4	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk, Fe; deel van STR 01	J
S.4.06	4	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk, Fe; deel van STR 01	N
S.4.07	4	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk, Fe; deel van STR 01	N
S.4.08	4	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk, Fe; deel van STR 01	N
S.4.09	4	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk, Fe; deel van STR 01	N
S.4.10	4	1	Kuil	1,60 m diameter, in pw, rond; Homo, LGr-Br; Lz3; Bio+, Fe	
S.4.11	4	1	Paalkuil	0,25 x 0,15 m, ovaal; Homo, LBr-LGr; Lz3; deel van STR 01?	
S.4.12	4	1	Paalkuil	0,25 x 0,15 m, ovaal; Homo, LBr-LGr; Lz3; deel van STR 01?	
S.4.13	4	1	Paalkuil	0,25 x 0,15 m, ovaal; Homo, LBr-LGr; Lz3; deel van STR 01?	
S.4.14	4	1	Natuurlijk	onregelmatig; Homo, LGr; Lz2; Fe-	
S.4.15	4	1	Paalkuil	0,40 m diameter, rond; Homo, LGr-Gr; Lz3; Hk, Fe; deel van STR 01	
S.4.16	4	1	Paalkuil	0,30 x 0,20 m, ovaal; Homo, Br; Lz3; duidelijk recenter dan S.4.05 etc	
S.4.17	4	1	Paalkuil/natuurlijk	rond, in pw; Homo, LGr; Lz3; Mn+, Fe	
S.5.01	5	1	Recente perceelsgreppel	langwerpig, in pw; Homo, DGr-Br; Lz3; Bs-, Hk	
S.5.02	5	1	Natuurlijk	0,60 m diameter, in pw; Homo, LGr-Be; Lz2; Bio+	J
S.5.03	5	1	Greppel	0,70 m breed, langwerpig; Homo, Gr-LGr; Lz3; Bio+; idem S.2.23	J
S.6.01	6	1	Greppel	1,20 m breed, langwerpig; Homo, Gr; Lz3; Aw, Ns, Hk-	
S.6.02	6	1	Greppel, natuurlijk?	0,30 m breed, onregelmatig; Homo, Gr; Lz3; Bio+	
S.6.03	6	1	Landbewateringsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	
S.6.04	6	1	Natuurlijk	onregelmatig, in pw; Hetero, Be-Gr-LGr; Lz3; Bio+, Fe, Mn	

Bijlage 9.1.2. Sporenlijst

Spoor	WP	Vlak	Interpretatie	Beschrijving (afmetingen, textuur, kleur, inclusies)	Coupe J/N
S.6.05	6	1	Greppel	0,85 m breed, langwerpig; Homo, LBr-Gr; Lz3; Hk, Mn, Fe; idem S.1.10	
S.6.06	6	1	Landwerkingsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	
S.6.07	6	1	Greppel	0,55 m breed, langwerpig; Homo, LBr-Gr; Lz3; Hk, Mn, Fe; idem S.1.09	
S.6.08	6	1	Landwerkingsspoor	0,30 m breed, langwerpig; Homo, LGr; Lz3	
S.6.09	6	1	Natuurlijk	0,80 m breed, langwerpig; Homo, LGr-Be	
S.6.10	6	1	Kuil	0,60 m breed, langwerpig, in pw; Homo, Gr	
S.6.11	6	1	Kuil	0,20 m breed, langwerpig, in pw; Homo, Gr	
S.6.12	6	1	Greppel	langwerpig; Homo, Gr; Lz3; Aw, Hk	
S.6.13	6	1	Greppel	langwerpig; Homo, Gr; Lz3	
S.6.14	6	1	Greppel	langwerpig; Homo, Gr; Lz3	
S.6.15	6	1	Natuurlijk	0,40 m breed, rond; Hetero, LGr-Be, DGr gevlekt; Bio+	J
S.6.16	6	1	Greppel	langwerpig; Homo, LGr	
S.7.01	7	1	Natuurlijk		
S.8.01	8	1	Recente verstoring		
S.8.02	8	1	Paalkuil	0,50 m diameter, rond/ovaal; Homo, Gr; Lz3; Hk; deel van STR 02?	
S.8.03	8	1	Paalkuil	0,30 m diameter, rond; Homo, Gr; Lz3; Hk, Bio-; deel van STR 02?	
S.8.04	8	1	natuurlijk	onregelmatig; Homo, LGr	
S.8.05	8	1	Greppel	0,50 m breed, langwerpig; Homo, Gr; Lz3; Hk, Bio	
S.8.06	8	1	Paalkuil	0,70 m diameter, rond; Homo, Gr; Lz3; Hk; deel van STR 02?	
S.8.07	8	1	Greppel	langwerpig; Homo, Gr; Lz3; Hk	J
S.8.08	8	1	Recente verstoring		
S.8.09	8	1	Greppel/druipgreppel	0,20 cm breed, langwerpig, L-vormig in het vlak; Homo, Gr; Lz3; deel van STR 02?	
S.8.10	8	1	Paalkuil	0,70 m diameter, rond; Homo, Gr; Lz3; Hk; deel van STR 02?	
S.8.07b	8	1	Paalkuil	0,70 m diameter, rond; Homo, Gr; Lz3; Hk; deel van STR 02?	J
S.8.08b	8	1	Paalkuil	0,70 m diameter, rond; Homo, Gr; Lz3; Hk; deel van STR 02?	
S.9.01	9	1	Recente verstoring		
S.9.02	9	1	Greppel	0,20 m breed, langwerpig; Homo, BrGr; Lz3; Fe+	
S.9.03	9	1	Recente verstoring		
S.9.04	9	1	Greppel	0,70 m breed, langwerpig; Homo, Gr; Lz3	
S.10.01	10	1	Greppel	0,50 m breed, langwerpig; Homo, Gr, LGr	
S.10.02	10	1	Recente verstoring		
S.10.03	10	1	Greppel	0,40m breed, langwerpig; Homo, Gr, LGr	
S.10.04	10	1	Gracht	+5 m breed, langwerpig; Homo, DGr; Lz3; Mn, Aw	
S.11.01	11	1	Natuurlijk	onregelmatig, in pw	
S.12.01	12	1	Greppel	0,70 m breed, langwerpig; Homo, Gr; Lz3, Idem S.1.03	
S.12.02	12	1	Greppel	0,70 m breed, langwerpig; Homo, Gr; Lz3, idem S.1.04	
S.12.03	12	1	Gracht	+5 m breed, langwerpig; Homo, DGr; Lz3; Mn, Aw	

Bijlage 9.1.3. Vondstenlijst

Vondst	WP	Vlak	Spoor	Categorie	Context	Aanvullende info	Datum
1	2	1	2 017	AW	AAVL		18/08/2014
2	1	1	1 007	AW	AAVL		18/08/2014
3	2	1	2 029	AW	AAVL		18/08/2014
4	2	1	2 025	AW	AAVL		18/08/2014
5	4	1	4 010	NS tefriet	AAVL		18/08/2014
6	2	1	2 008	AW	AAVL		18/08/2014
7	2	1	2 033	AW	AAVL		18/08/2014
8	1	1	1 005	NS	AAVL		18/08/2014
9	4	1	4 004	AW	AAVL		18/08/2014
10	1	1	1 002	AW	AAVL		18/08/2014
11	2	1	2 015	AW + NS	AAVL		18/08/2014
12	1	1	1 003	AW	AAVL		20/08/2014
13	1	1	1 012	AW	AAVL		19/08/2014
14	8	1	8.007bis	AW	COUPE		19/08/2014
15	8	1	8 007	AW	AAVL		19/08/2014
16	8	1	8 007	AW	COUPE		20/08/2014
17	8	1	8 001	AW	AAVL		19/08/2014
18	9	1	9 004	AW	AAVL		19/08/2014
19	12	1	12 003	AW	AAVL		19/08/2014
20	6	1	6 001	AW	AAVL		19/08/2014
21	6	1	6 012	AW	AAVL	terra sigillata?	19/08/2014
22	10	1	10 004	AW	AAVL		19/08/2014

BAAC

ARCHEOLOGIE EN
BOUWHISTORIE

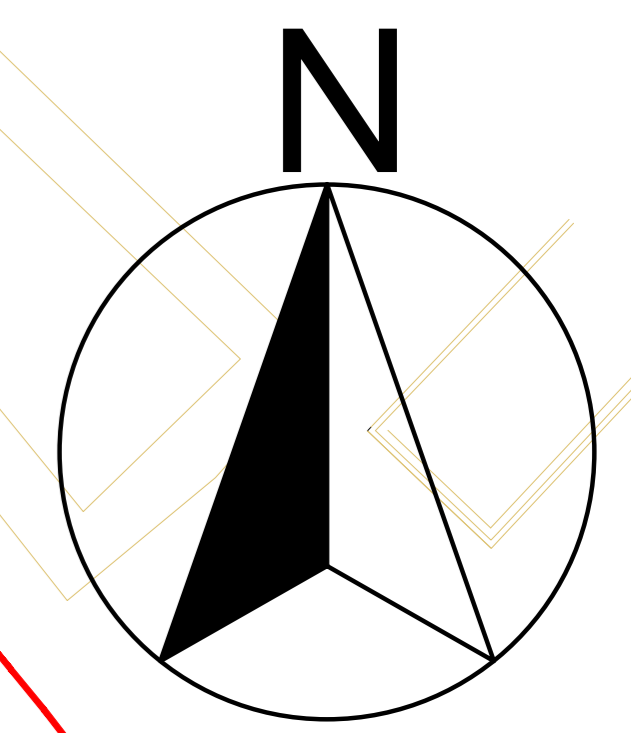
Vleteren Woestenstraat

Algemeen Sporenplan
Plannr: 01

Dosnr: 2014-121 Vergunningsnr: 2014/298

Legende

- Kuilen
- Paalkuilen
- Graven
- Greppels
- Natuurlijke sporen
- Recente verstoringen

BAAC

ARCHEOLOGIE EN

BOUWHISTORIE

Vleteren Woestenstraat

Adviesplan

Plannr: 02

Dosnr: 2014-121 Vergunningsnr: 2014/298

Legende

- Kuilen
- Paalkuilen
- Graven
- Greppels
- Natuurlijke sporen
- Recente verstoringen

